

A17g 389

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie przyłączenia sąsiednich gmin i obszarów dworskich do miasta Krakowa.

Wysoki Sejmie!

Kraków należy do miast stosunkowo terytoryalnie małych a z pośród miast nie tylko w kraju, ale w całej Austrii najgęściej zabudowanych i zaludnionych.

Podług dat zawartych w urzędowej publikacji centralnej Komisji statystycznej, opracowanej na podstawie spisu ludności z r. 1900, zajmuje Kraków przestrzeń 688 kilometrów kwadratowych, gdy się zaś odliczy błonia miejskie, których z powodu położenia w rejonie fortyfikacyjnym zabudować nie było wolno, przestrzeń 577 kilometrów kwadratowych. Z cyfry zatem 91.323 ludności, jaką wykazała w Krakowie konskrypcya w r. 1900, wypada na jeden kilometr kwadratowy 13.273 względnie (bez błoni) 15.851 mieszkańców.

Tak gęstego zaludnienia nie ma nawet Wiedeń, który w r. 1900 na obszarze 178 kilometrów kwadratowych miał 1,674.957 mieszkańców, zatem na jednym kilometrze tylko 9.410.

Dla porównania wystarczy podnieść, że z miast galicyjskich najbardziej zaludnione miasto Lwów, na obszarze 32 kilometrów kwadratowych miało w 1900 r. 159.877 mieszkańców t. j. tylko 4.996 na jednym kilometrze kwadratowym.

Komisya statystyczna stwierdziła, nadto że Kraków wśród miast Austrii wykazuje największy procent (92-33%) domów piętrowych i uderzający brak will, jakoteż domów obliczonych na jedną rodzinę.

Jestto niekorzystnym wynikiem szczupłości terytoryum miasta. Wywołała ona drożyznę parcel budowlanych i czynszów, oraz spowodowała zakładanie stosunkowo wąskich, dzisiejszym wymogom sanitarnym i komunikacyjnym nieodpowiadających ulic. Dla braku gruntów budowlanych do nabycia, musiało miasto pod budowę niektórych gmachów publicznych poświęcić publiczne place, inne z uszczerbkiem miasta musiały być pobudowane poza Krakowem, pod budowę zaś potrzebnych szkół, na urządzenie koniecznych targowic i t. p. nie ma w Krakowie miejsca.

Szczupłość terytoryum i wytworzone skutkiem tego w mieście Krakowie anormalne stosunki są wreszcie powodem, że ludność jego stale emigruje do sąsiednich miejscowości, które wykazują też znacznie wyższą cyfrę przyrostu ludności i domów aniżeli Kraków, że załoga wojskowa z wielką materyalną szkodą miasta pomieszczoną została w znaczniejszej części poza Krakowem, dalej że prawie wszystkie fabryki krakowskie przeniosły się do sąsiednich gmin.

Te względy wykluczające niezawodnie możność dalszego prawidłowego rozwoju miasta skłoniły Radę miejską do poczynienia starań celem przyłączenia sąsiednich gmin i obszarów dworskich do miasta Krakowa.

Istnieją nadto jeszcze inne bardzo ważne przyczyny, które przyłączenie tych terytoriów najzupełniej usprawiedliwiają, a w szczególności:

Nie może być dla miasta Krakowa obojętnem, że w okolicznych miejscowościach, w najbliższem jego sąsiedztwie powstały ludne osady o cechach wielkomiejских, które pod wieloma względami niekorzystnie oddziałują na stosunki miasta Krakowa. Nie tylko bowiem ludność tych osad, mając prawie wyłącznie źródło swoich dochodów w mieście Krakowie, żyje z tego miasta, a zarabiając tutaj, przebywa w niem przez cały dzień, kształci tutaj swoje dzieci i korzysta z wszelkich urządzeń i zakładów kulturalnych miasta Krakowa, niczem się zaś nie przyczynia do kosztów utrzymania takich urządzeń i zakładów, ale nadto osady te wywierają nader szkodliwy wpływ na stosunki przemysłowe miasta, a co ważniejsza, na jego stosunki sanitarne.

Zakłady przemysłowe powstałe w takich osadach nie pozostają pod tak ścisłym dozorem policyjnym zwłaszcza policyjno-sanitarnym jak w mieście Krakowie, dano im zatem możność zasypywania miasta Krakowa towarami tańszymi ale też lichymi lub wprost zdrowiu szkodliwymi. W ten sposób wytworzona niezdrowa konkurencya podkopuje przemysł i handel miasta Krakowa.

Sąsiedztwo tych osad czyni dalej ujmę miastu z powodu niewykonywania lub uiedostatecznego wykonywania tam policyi miejscowej, zwłaszcza budowlanej, sanitarnej tudzież policyi bezpieczeństwa publicznego. Stamtąd też najczęściej bywają zawlekane do Krakowa epidemiczne choroby zakaźne.

Sąsiadujące z Krakowem gminy i obszary dworskie podlegają ustawie budowlanej wydanej dla gmin wiejskich a nadto i te przepisy nie bywają tam dość ściśle przestrzegane. Umożliwiło to zabudowanie terytoriów obok Krakowa położonych w sposób zagrażający z każdym rokiem coraz bardziej niebezpieczeństwem pożaru dla najbliższych dzielnic miasta.

Ze względu, iż z powodu zamierzonego rozszerzenia rejonu fortecznego i zwolnienia z tej przyczyny znacznych obszarów na terytorium sześciu gmin sąsiednich od rewersów demolacyjnych, jak również z powodu przełożenia koryta Rudawy i uregulowania rzeki Wisły, przez co wytworzą się nowe grunta zdadne pod budowy, powstanie wkrótce w okolicznych gminach silny ruch budowlany, który o ile nie będzie kierowany racjonalnie, zwiększy jeszcze bardziej wspomniane powyżej nieporządki i niebezpieczeństwo pożaru. Nie może być zresztą dla miasta obojętnem że powyższy ruch budowlany grozi Krakowowi dalszem wzmożeniem przesiedlenia się ludności do gmin sąsiednich, tem więcej, że Kraków ścieśniony rejonem fortecznym i linią akcyzową nie może zapobiedz wzmagającej się drożyznie.

Uznając potrzebę rozszerzenia terytorium miasta Krakowa, powziął Wysocki Sejm na posiedzeniu z dn. 12. listopada 1904. następujące uchwały:

I. „Poleca się Wydziałowi krajowemu, by w celu rozszerzenia terytorium król. stoł. miasta Krakowa przeprowadził jak najspieszniej rokowania z gminą m. Krakowa oraz z temi w pobliżu Krakowa leżącymi gminami, których połączenie ze stoł. król. m. Krakowem okaże się potrzebnem ze względu na przyszły rozwój m. Krakowa, ze względu na kulturalne i ekonomiczne interesa ludności te gminy zamieszkującej, a zwłaszcza ze względu na potrzebę takiego usytuowania głównego portu, by ten port położony był na terytorium król. stoł. m. Krakowa i czynił najskuteczniej zadość interesom handlowym i przemysłowym tego miasta“.

II. „Poleca się Wydziałowi krajowemu, by w powyższej sprawie przeprowadził jak najspieszniej rokowania z c. k. Rądem celem uregulowania łączącej się z nią kwestyi rozszerzenia rejonu akcyzowego i zmiany granic politycznych powiatów.“

III. „Na podstawie przeprowadzonych rokowań przedłoży Wydział krajowy na najbliższej sesji sejmowej projekt ustawy krajowej, regulującej sprawę połączenia wyżej określonych gmin z król. stoł. m. Krakowem, względnie złoży Sejmowi sprawozdanie“.

W wykonaniu polecenia Wysokiego Sejmu zawartego w pierwszym ustępie powyższej uchwały rozpoczął Wydział krajowy w marcu 1905 czynność swoją od zbadania stanu majątkowego miasta Krakowa tudzież wszystkich gmin okolicznych, następnie zaś wdrożył poleczone rokowania z temi gminami.

Rokowania te i układy, celem zgodnego ułożenia warunków, pod którymi wcielenie gmin miałyby nastąpić, prowadził Wydział krajowy następnie w dalszym ciągu w roku 1906 i w styczniu 1907.

Na zasadnicze trudności natrafił Wydział krajowy tylko co do przyłączenia do Krakowa miasta Podgórze oraz gminy Płaszowa, a pierwotnie także co do gmin Krowodrza i Grzegórzki-Piaski. Wszystkie inne gminy, później zaś także Krowodrza i Grzegórzki-Piaski uznały, że skutkiem zamierzonego przyłączenia do Krakowa odniosą znaczne korzyści przez to, iż Kraków po inkorporacji będzie musiał przystąpić do regulacji i uporządkowania ulic i dróg, do urządzenia chodników, do oświetlenia ulic, do zorganizowania straży policyjnej i pożarnej, do budowy szkół, do doprowadzenia wodociągu itp., przez co warunki zdrowotności mieszkańców się polepszą, — zgodziły się więc na przyłączenie i ułożyły się z miastem Krakowem co do bliższych warunków tego przyłączenia. Dalsze rokowania co do włączenia do Krakowa miasta Podgórze i gminy Płaszowa zostały zaniechane, rokowania zaś z gminami Prądnik biały i Prądnik czerwony ograniczył Wydział krajowy stosownie do potrzeby i do życzenia pomienionych dwóch gmin i miasta Krakowa, — do wyłączenia na rzecz miasta Krakowa tylko części tych gmin.

Ponieważ zaś oprócz gmin zachodziła konieczność przyłączenia także obszarów dworskich, gdyż z gminami tworzą terytoryalną całość, przeprowadził Wydział krajowy rokowania również z obszarami dworskimi Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Łobzów, Ludwinów, Zakrzówek, Kapelanka i Dębni z Rybakami, które — z wyjątkiem Łobzowa — zawarły z gminą Kraków umowy co do warunków przyłączenia. Od przyłączenia obszaru dworskiego w Łobzowie odstąpiła na razie gmina miasta Krakowa. Projekt zatem nie obejmuje przyłączenia tego obszaru dworskiego.

Z uwagi że autonomiczne powiaty wielicki i krakowski wskutek wyłączenia z ich okręgów gmin i obszarów dworskich poniosą znaczne ubytki w dochodach z dodatków do podatków, które to ubytki stanowczo wpłynąć by mogły na możność ich administracji i dalszą egzystencję jako jednostki administracyjnej, Wydział krajowy — jakkolwiek Wysoki Sejm przeprowadzenia rokowań z powiatami uchwałą z 12. listopada 1904 Wydziałowi krajowemu nie polecił — przeprowadził rokowania także z powyższymi powiatami, a o wyniku zdaje sprawę we właściwym miejscu.

Poleconych w drugim ustępie uchwałą Wysokiego Sejmu rokowań z c. k. Rządem celem uregulowania kwestyi rozszerzenia rejonu akcyzowego, Wydział krajowy dotychczas nie przeprowadził, z umów bowiem zawartych między gminą Krakowem a gminami, które w części lub całości złączone być mają z miastem Krakowem jak również z umów zawartych z interesowanymi obszarami dworskimi wypływa, że ani miasto Kraków, ani też pomienione gminy i obszary dworskie nie żądają natychmiastowej zmiany okręgu akcyzowego, że mianowicie dla żadnej z tych stron zmiana okręgu akcyzowego nie jest warunkiem przyłączenia i przed faktycznem przyłączeniem nie jest konieczną. Zmiana zatem okręgu akcyzowego, którą oczywiście wypadnie wziąć pod rozwagę w najbliższej przyszłości, z samem wcieleniem terytoryów gminnych i obszarów dworskich do Krakowa nie stoi w bez-

pośrednim związku. Rokowania te więc — wymagające dłuższego czasu — przeprowadzi Wydział krajowy później.

Również nie przeprowadził Wydział krajowy jeszcze rokowań z c. k. Rządem co do zmiany granic powiatów politycznych, zamierza bowiem sprawę przedstawić c. k. Rządowi równocześnie z przedłożeniem do Najwyższej Sankeyi ewentualnie przez Wysoki Sejm uchwalić się mającej ustawy o przyłączeniu gmin i obszarów dworskich do miasta Krakowa.

W wyniku tych wszystkich powyżej wspomnianych rokowań i układów przedłożył obecnie Magistrat kr. stoł. miasta Krakowa Wydziałowi krajowemu:

1. Zawarte z gminami: Półwsie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Czarna Wieś z Kawiorami, Nowa Wieś Narodowa, Łobzów, Krowodrza, Prądnik biały, Prądnik Czerwony, Ludwinów, Zakrzówek z Kapelanką i Dębniaki oraz z obszarami dworskimi: Półwsie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Ludwinów, Zakrzówek, Kapelanka **Al. I.** i Dębniaki z Rybakami umowy, które w załączeniu podaje Wydział krajowy do wiadomości Wysokiego Sejmu;

2. Uchwałę Rady miasta Krakowa z 19. września 1907 zatwierdzającą wszystkie powyższe umowy;

3. Projekt ustawy, obejmującej postanowienia (§. 3. statutu m. Krakowa) o przyłączeniu powyższych gmin (względnie części gmin) i obszarów dworskich do miasta Krakowa, dalej postanowienia (§. 3. ustawy o Repr. pow.) o wydzieleniu tychże z okręgów Rad powiatowych wielickiej i krakowskiej, wreszcie uchwaloną przez Radę miasta 19. września 1907 zmianę postanowień statutu miasta Krakowa, zawierających ordynację wyborczą miejską. Zarazem Magistrat dołączył prośbę o przedłożenie rzezonego projektu ustawy Wysokiemu Sejmowi.

Czyniąc tej prośbie zadość, Wydział krajowy przedłożony projekt ustawy zbadał, postanowieniami, jakie mu się wydały wskazanemi i koniecznemi uzupełnił i przedstawia go poniżej Wysokiemu Sejmowi. Przystępując do ostatecznego załatwienia sprawy, Wydział krajowy przedstawia Wysokiemu Sejmowi, jaki wywrze wpływ proponowane powiększenie terytorium miasta Krakowa na finansowe stosunki miasta.

Celem rozwiązania pytania, jak się przedstawiają dochody i wydatki z przyłączyć się mających do miasta Krakowa gmin i obszarów dworskich, obliczył Wydział krajowy dochody, jakich miasto Kraków spodziewać się może z powyższych terytorjów, a następnie obliczył wydatki, jakie z powodu przyłączenia gmin i obszarów lwowskich ponieść wypadnie na zwiększoną administrację itp.

Obliczenie to oparte jest na następujących materiałach:

- 1) Na zamknięciu rachunkowem miasta Krakowa z r. 1906;
- 2) na przypisie podatków bezpośrednich w roku 1906 w gminach i obszarach dworskich, które mają być do Krakowa przyłączone;
- 3) na dostarczonych przez Magistrat miasta Krakowa sprawdzonych danych co do majątku, długów, ilości ludności i domów w przyłączyć się mających do Krakowa gminach i oszarach dworskich — według stanu z roku 1906.

Obliczone według działów budżetu miasta Krakowa na podstawie powyższych materiałów dochody i wydatki, które przypadną miastu Kraków z przyłączyć się mających terytorjów, są następujące:

Dział	Nazwa działu	Dochody	Wydatki
		w k o r o n a c h	
I.	Zarząd główny	5.102	78.555
II.	Zarząd majątku	32 159	13.999
III.	Podatki i opłaty	71.504	600
IV.	Zarząd długu	—	26.499
V.	Bezpieczeństwo publiczne	5.919	120.493
VI.	Budowy i roboty publiczne	9.181	70.110
VII.	Upiększenie miasta	—	250
VIII.	Zarząd targowy	2 800	350
IX.	Zdrowotność miasta	33.854	60.874
X.	Dobroczynność	12 493	25.213
XI.	Sztuka i zabytki historyczne	—	—
XII.	Oświata	19.925	26.752
XIII.	Sprawy wojskowe	2.500	5.600
XIV.	Różne	2.363	14.731
Ogółem		197.800	444.026

Zestawienie powyższe wykazuje niedobór w wysokości 246.226 K.

Jeżeli się zestawi obliczone powyżej dochody i wydatki, jakich się Kraków spodziewać może z przyłączyć się mających do niego terytoryów, z dochodami i wydatkami, jakie wykazuje zamknięcie rachunkowe miasta Krakowa z roku 1906:

G m i n a	Dochody	Wydatki	Niedobór — lub nadwyżka +
	w k o r o n a c h		
Kraków	3,436.118	3,357.279	+78.839
Przyłączyć się mające gminy i obsz. dwor.	197.800	444.026	—246.226
Wielki Kraków	3,633.918	3,801.305	—167.387

natenczas okaże się, że niedobór Wielkiego Krakowa redukuje się do sumy 167.387 koron.

W dalszym ciągu należy wziąć w rachubę inne jeszcze ciężary, jakie na miasto Kraków spadną z powodu przyłączenia do niego sąsiednich gmin i obszarów dworskich.

A mianowicie:

I. Miasto Kraków przyjęło wobec niektórych gmin zobowiązania, które wymagają wkładów, nie mogących znaleźć pokrycia w bieżących dochodach tegoż miasta. Do zobowiązań takich należą:

1. Przyrzeczenie uczynione dla gminy Grzegórzki, że Kraków w ciągu pięciu lat, licząc od przyłączenia, uporządkuje drogi i chodniki tej gminy, założy potrzebne kanały i t. p. kosztem 100.000 K.

2. Urządzenie zaraz po przyłączeniu przewozów na Wiśle dla gmin Ludwinów i Dębni, na co potrzeba kapitału 24.000 K.

3. Dla gminy Zakrzówek zobowiązało się miasto Kraków wybudować szkołę i dodać z własnych funduszy kwotę, jaka się okaże potrzebna ponad fundusze już na ten cel przez gminę Zakrzówek zebrane.

Według obliczeń Magistratu wyniesie kwota, którą się miasto Kraków do budowy powyższej szkoły przyczynić będzie musiało, 18.000 K.

II. Następnie obliczył Magistrat miasta Krakowa, iż w następstwie rozszerzenia jego granic będzie potrzeba bezzwłocznie:

1. Przebudować w dalszym ciągu gmach Magistratu kosztem	300.000 K
2. Urządzić nowe biura Magistratu kosztem	25.000 „
3. Oraz założyć kataster przynależnych do gminy kosztem	10.000 „
4. Powiększyć straż pożarną kosztem	50.000 „

III. W końcu uznało miasto Kraków, iż na poprawę stosunków sanitarnych w przyłączonych gminach i obszarach dworskich, tudzież na konieczne podniesienie porządków w nowym terytorium wypadnie zaraz w pierwszych latach po przyłączeniu sąsiednich gmin i obszarów dworskich poczynić dla nich następujące inwestycje:

1. Zaprowadzić oświetlenie dróg i ulic, na co potrzeba	85.000 K
2. Uporządkować drogi, chodniki według obliczeń Magistratu kosztem	300.000 „
3. Założyć najpilniejsze kanały, co wymaga wydatku	260.000 „
4. Wybudować 12 szkół ludowych (w tem 2 wydziałowe) i rozszerzyć jedną istniejącą kosztem	1.000.000 „

5. Na pokrycie dalszych ewentualnych wydatków, mogących jeszcze wyniknąć wskutek przyłączenia gmin i obszarów dworskich, n. p. z układów z Radami powiatowemi, tudzież na wydatki nieprzewidziane uznaje miasto Kraków za potrzebne przygotować rezerwę w kwocie 800.000 K.

Suma tych nadzwyczajnych wydatków wynosi 2,972.000 K.

Na pokrycie powyższych wydatków zamierza miasto Kraków zaciągnąć pożyczkę w wysokości 3,000.000 K na $4\frac{1}{2}\%$ zwrotną w 50 latach.

Amortyzacja i oprocentowanie takiej pożyczki wymaga wydatku rocznego 142.500 K przez 50 lat.

Przyjąwszy ten wydatek, wyniesie spowodowany rozszerzeniem granic miasta Krakowa ogólny roczny niedobór sumę 310.387 K.

Uwzględnić jednak wypada, że wykazane powyżej inwestycje wykonane zostaną stopniowo, według wypracowanego przez Magistrat miasta Krakowa planu w ciągu 6 lat po przyłączeniu gmin i obszarów dworskich.

Zważywszy, że od roku 1911 otworzy się dla miasta Krakowa nowe źródło dochodów z opłat szynkarskich i podwyższonych opłat od piwa, które Kraków pobierać będzie po myśli artykułu 1. ustawy krajowej z 20. grudnia 1905 r. Nr. 11 ex 1906; —

zważywszy, że rozszerzenie okręgu akcyzowego w niedalekiej przyszłości zwiększy dochody miasta Krakowa o kwotę znaczną, którą Magistrat oblicza na 241.000 K; —

zważywszy, że faktyczne przyłączenie gmin i obszarów dworskich nastąpi zapewne dopiero od 1. stycznia 1909; —

zważywszy wreszcie, że w niedługim czasie po przyłączeniu spodziewać się należy zwiększenia się siły podatkowej wcielonych do Krakowa terytoriów; — okazuje się, że powyżej wykazany niedobór może w niezbyt dalekiej przyszłości znaleźć pokrycie.

Nadmienić wypada, że miasto Kraków od roku 1907 uzyskało nowe a wydane źródło dochodu w podatku tramwajowym, w zamknięciu rachunkowym miasta za rok 1906 jeszcze nie wykazane, które przyniesie rocznie, jak to dotychczasowe wyniki wykazują, powyżej 75 000 K.

Z powyższego przedstawienia wynika, że zamierzone rozszerzenie granic miasta Krakowa nie przekracza jego możliwości finansowej, ani też nie zagraża normalnemu gospodarstwu finansowemu tego miasta, w przypuszczeniu, że Rada miasta Krakowa w gospodarce swej stosować się będzie ściśle i bezwzględnie do możliwości finansowej gminy i tylko powoli i stopniowo wykonywać będzie choćby najpożyteczniejsze inwestycje.

Przedłożony Wysokiemu Sejmowi projekt ustawy zawiera obok postanowień koniecznych z powodu przyłączenia gmin i obszarów dworskich do Krakowa, wyłączenia tychże z okręgów Rad powiatowych także zmianę ordynacji wyborczej przez Radę miasta Krakowa uchwaloną zapewniającą w myśl zawartych umów mieszkańców przyłączonych gmin i obszarów dworskich odpowiednią reprezentację w Radzie miejskiej.

Postanowienie co do obowiązku miasta Krakowa dotrzymania ścisłego umów zawartych z gminami i obszarami dworskimi zawiera artykuł VI.

Jakkolwiek nie ulega wątpliwości, że gmina miasta Krakowa zawartych umów jak najściślej dotrzyma, to jednak Wydział krajowy zamierzając gminom i obszarom dworskim zapewnić w drodze ustawodawczej dotrzymanie umów, wnosi w artykule VI. postanowienie, upoważniające Wydział krajowy do czuwania nad dotrzymaniem umów, zarządzenia w tym celu na wypadek potrzeby stosownych środków zaradczych, gdyby zaś Rada miasta Krakowa nie wstawiła we właściwym czasie w swój budżet kwoty potrzebnej na pokrycie wydatków połączonego z wypełnieniem wynikającego z umowy zobowiązania, do wstawienia takiej kwoty do budżetu miejskiego.

Uwzględniając odrębne stosunki w przyłączyć się mających gminach i obszarach dworskich i tychże życzenia, obowiązało się miasto Kraków w zawartych umowach nie stosować na przyłączonym terytorium niektórych przepisów ustawy budowlanej, obowiązującej w mieście Krakowie.

Aż do ustawodawczego uregulowania tej sprawy wspomniana ustawa obowiązywać będzie także na przyłączonym terytorium. Wobec tego Wydział krajowy sądzi, że zachodzi potrzeba upoważnić gminę miasta Krakowa w drodze ustawodawczej do niezastosowania niektórych przepisów ustawy krajowej z dnia 18. lipca 1883 Nr. 63 dz. u. kr., proponuje zatem w artykule IX., oparłszy się ściśle na treści zawartych umów, odpowiednie upoważnienie.

Wyłączenie gmin i obszarów dworskich, które mają być włączone do Krakowa, z powiatu wielickiego i krakowskiego, będzie przyczyną znacznego obniżenia dochodów tych dwóch powiatów z nakładanych dodatków do podatków. Ubytek ten w dochodach stanie się przyczyną nader trudnego położenia obu powiatów: wielickiego z powodu zaciągniętych znacznych pożyczek i gwarancji powiatu za zobowiązania powiatowej kasy oszczędności, — krakowskiego zaś z powodu wyłączenia ośmiu gmin w całości, dwóch gmin częściowo i dwóch obszarów dworskich, których łączna siła podatkowa wynosi 35% siły podatkowej całego powiatu.

Jakkolwiek niema ani prawnej, ani ustawowej podstawy do żądania od gminy m. Krakowa jakichkolwiek świadczeń na rzecz powiatów z powodu wyłączenia

czenia z ich okręgu gmin i obszarów dworskich, to jednak gmina m. Krakowa uznała, że tak trudne położenie obu wymienionych powiatów usprawiedliwia pewną pomoc ze strony miasta Krakowa i oświadczyła gotowość do świadczeń w celu złączenia względnie usunięcia utrudnień w administracji powiatowej.

Zamierzając i pod tym względem doprowadzić do zupełnego porozumienia gminy m. Krakowa z powiatami, przeprowadził Wydział krajowy rokowania, które jednak — jak powyżej wspomniano — nie doprowadziły do skutku.

Wydziały powiatowe wprawdzie oświadczyły, że nie chciałyby miastu Krakowowi utrudniać zamierzonego rozszerzenia granic, stawiały jednak żądania, których Rada m. Krakowa nie przyjęła.

Stanowisko reprezentacyj powiatowych, zwłaszcza krakowskiej jest zrozumiałem. Powiat ten traci w razie przyłączenia 35% siły podatkowej, ubędzie mu tylko 8 gmin i dwa obszary dworskie, pozostanie atoli obowiązek spełnienia zadań reprezentacji powiatowej w 65 gminach i w 63 obszarach dworskich.

Nie może być wątpliwem, że wobec powyższego stanu rzeczy wskutek wyłączenia tych kilku gmin i obszarów dworskich nie będzie można w kosztach administracji wprowadzić żadnych oszczędności. Gminy i obszary dworskie, które mają być wyłączone z powiatu krakowskiego, były dotychczas powodem nader tylko nieznacznych wydatków na ich rzecz ze strony powiatu, w rubrykach zatem wydatków powiatowych, po dokonaniem wyłączeniu, również niema mowy o znacznych oszczędnościach.

Okoliczność, że gminy, które będą wyłączone z krakowskiego powiatu, ponosiły dotychczas trzecią część wszystkich wydatków powiatu, nie będąc powodem znaczniejszych wydatków na ich rzecz, dostatecznie wprawdzie tłumaczy zgodę gmin na wyłączenie z powiatu i przyłączenie do m. Krakowa, łatwo bowiem musiały przyjść do przekonania, że ciężarów, jakie dziś ponoszą, w tej wysokości nadal ponosić nie będą, — tłumaczy jednak również obawy Wydziału powiatowego krakowskiego o przyszłą finansową gospodarkę powiatu i usprawiedliwia dążenie powiatu do uzyskania finansowej pomocy.

Brak porozumienia między Radą m. Krakowa a powiatami co do wysokości świadczeń na rzecz powiatów nie może być ani powodem zaniechania myśli połączenia, ani też powodem odroczenia sprawy wcielenia pomienionych wyżej gmin i obszarów dworskich do Krakowa aż do chwili, w którejby porozumienie nastąpiło.

Rada m. Krakowa zgadza się, by w razie, gdyby porozumienie nie doszło do skutku, nastąpiło ostateczne załatwienie sprawy w drodze ustawodawstwa krajowego. Wydział krajowy wyraża przekonanie, że pozostawienie rozstrzygnięcia sporu między gminą Krakowem a powiatami w razie nie dojścia do zgodnego porozumienia ustawodawstwu krajowemu, to jest Wysokiemu Sejmowi, jest nie tylko słusznem, ale jedynie wskazanem.

Na jedną jeszcze okoliczność Wydział krajowy zwrócić musiał uwagę. W chwili połączenia wymienionych w Art. I. projektu ustawy gmin i obszarów dworskich z Krakowem powiaty utracą dochody z powiatowych dodatków do podatków, w tych gminach i obszarach pobieranych, a jest możliwem, że w chwili tej ani przewidziana w Art. VII. projektu ustawy ugoda ani ustawodawcze uregulowanie stosunków pomiędzy miastem Krakowem a powiatami nie przyszyły jeszcze do skutku, powiaty znalazłyby się więc naraz w bardzo trudnem położeniu. Dlatego Wydział krajowy w artykule XIII. proponuje postanowienie, że c. k. Namieśtnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym oznaczy termin, w którym miasto Kraków obejmie zarząd nowego swojego terytorium, nie wcześniej jednak, aż doj-

dzie do skutku ugoda z Radami powiatowemi krakowską i wielicką, albo wejdzie w życie ustawa krajowa, regulująca stosunki pomiędzy gminą miasta Krakowa, a temi Radami powiatowemi.

Wydział krajowy wnosi:

Al. 2. Wysoki Sejm raczy uchwalić $\%.$ dołączony projekt ustawy.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy:

St. Budeni, w. r.

Sprawozdawca:

Dr. Józef Wereszczyński, w. r.

Członek Wydziału krajowego.

Ostateczne układy

reprezentantów miasta Krakowa z delegatami sąsiednich gmin i obszarów dworskich, oraz z Radami powiatowemi krakowską i wielicką.

Uwaga: Celem uniknięcia powtarzania takich samych ustępów z protokołów, obejmujących układy z poszczególnymi gminami, przytacza się w całości protokół, dotyczący układów o przyłączenie gminy Półwsie Zwierzynieckie, z innych protokołów zaś, po wskazaniu wspólnych ustępów protokołu układów danej gminy z protokołem Półwsia Zwierzynieckiego lub innej gminy, wyszczególnione są tylko specjalne, tejsze gminy dotyczące, warunki lub koncesye.

A) Gminy sąsiednie.

1. Półwsie Zwierzynieckie.

Uchwała Rady gminnej, wyrażająca zgodę na przyłączenie tejsze gminy do miasta Krakowa z dnia 28 marca 1904.

Ostateczne układy z tą gminą obejmuje protokół z dnia 20 grudnia 1906 r., zatwierdzony uchwałą Rady gminnej w Półwsiu Zwierzynieckim z 29 grudnia 1906 r.,

Doszytą do niniejszego protokołu uchwałą z dnia 28 marca 1904 r. L. 454 zgodziła się Rada gminna Półwsia Zwierzynieckiego na przyłączenie tejsze gminy do miasta Krakowa.

Co do warunków, od których wypełnienia Rada gminna w powyższej uchwale uczyniła zawisłem to przyłączenie, tudzież co do życzeń w tejsze uchwale wyrażonych, oświadczają zastępcy gminy miasta Krakowa, z zastrzeżeniem zatwierdzenia ich oświadczenia ze strony Rady miasta — co następuje:

I. Gmina miasta Krakowa zgadza się na przyłączenie do majątku gminy miasta Krakowa, wszelkiego majątku i dobra gminnego gminy Półwsie Zwierzynieckie. Gmina miasta Krakowa przejmuje wszelkie prawa gminy Półwsie Zwierzynieckie i wstępuje bezwarunkowo w te zobowiązania, które do chwili przyjęcia niniejszego protokołu przez Radę gminną w Półwsiu Zwierzynieckim gmina ta na podstawie ważnie powziętych uchwał zaciągnęła. Za zobowiązania, wynikłe z umów zawartych przez gminę Półwsie Zwierzynieckie na podstawie uchwał, powziętych w międzyczasie od przyjęcia niniejszego protokołu aż do rzeczywistego wcielenia gminy Półwsie Zwierzynieckie do miasta Krakowa, ta ostatnia gmina o tyle tylko będzie zobowiązana, o ile te umowy przyjdą do skutku na podstawie pisemnego zezwolenia Prezydenta miasta Krakowa.

W dniach 14-stu po zatwierdzeniu niniejszego protokołu przez Radę miasta Krakowa gmina Półwsie Zwierzynieckie złoży gminie krakowskiej pisemną deklarację, na podstawie której w stanie czynnym nieruchomości, własnością gminy Półwsie Zwierzynieckie będących, zanotowanem zostanie ograniczenie, że aż do chwili nabycia mocy obowiązującej przez ustawę inkorporacyjną, pozbycie i obciążenie tych nieruchomości lub ich części, tylko za zezwoleniem gminy miasta Krakowa nastąpić może. Gdyby w przedmiocie udzielenia zezwolenia na zawarcie umów, gminę Półwsie Zwierzynieckie obowiązujących, o którym powyżej mowa, między gminą Półwsie Zwierzynieckie a gminą miasta Krakowa, względnie jej Prezydentem powstało nieporozumienie, rozstrzygnie je stanowczo Wydział krajowy.

II. Gmina miasta Krakowa daje przyrzeczenie, że kapitały gminy Półwsie Zwierzynieckie, jakie istnieć będą w chwili przyłączenia jej do miasta Krakowa, użyte będą wyłącznie na lokalne cele wcielonego terytorium tejże gminy.

III. Gmina miasta Krakowa przyrzeka spełnić życzenie, aby prawo mieszkańców przyłączonej gminy Półwsie Zwierzynieckie do użytkowania z pastwiska (błonia) tejże gminy według dotychczasowego zwyczaju pozostało nienaruszone co najmniej na przeciąg lat 15 — o ile konieczna publiczna potrzeba nie wymagałaby wcześniejszego użycia odnośnych gruntów gminnych na inne cele.

IV. Gmina miasta Krakowa przyrzeka przyjąć wymienionych w uchwale funkcyjaryuszy gminnych: naczelnika gminy, lekarza gminnego, sekretarza gminnego, jedną manipulantkę, stróża nocnego, pachółka gminnego i stróża rzeźni do służby miasta Krakowa z odpowiednim przydzieleniem i z prawami przysługującymi funkcyjaryuszom miejskim odpowiedniej kategorii, oraz z policzeniem im lat służby przebytych w służbie gminy Półwsie Zwierzynieckie, przyznając im pobory co najmniej w tej wysokości, jakie mieli w swej gminie w dniu 1. stycznia 1906 roku. Lata służby policzone zostaną wspomnianym w uchwale funkcyjaryuszom za złożeniem odpowiednich wkładek emerytalnych za te lata.

V. Co do wyrażonych w uchwale Rady gminnej żądań i życzeń pod względem: zaprowadzenia oświetlenia gazowego ulic, budowy publicznych studzien wodociągowych, zaprowadzenia kanalizacji, urządzenia bruków, chodników i ścieków oraz regulacji ulic, miasto Kraków zobowiązuje się w miarę możliwości i środków — z uwzględnieniem rzeczywistej potrzeby zaraz po przyłączeniu gminy przystąpić do stopniowego spełnienia postulatów, pod tym względem w uchwale wyrażonych.

U w a g a: Zauważa się, że żądane oświetlenie gazowe w ulicy Kościuszki jest już wykonane i że chodnik betonowy do klasztoru już gmina Półwsia Zwierzynieckiego urządziła, zaciągawszy na ten cel pożyczkę, której spłata w myśl punktu 1-go protokołu przejdzie na miasto Kraków. Co do zasypania stawu klasztorowego i urządzenia na tem miejscu targów, miasto Kraków wdroży stosowne rokowania względem nabycia stawu od klasztoru PP. Norbertanek, a co do urządzenia targów starać się będzie o zaspokojenie tego życzenia, o ile tego wymagać będą stosunki i potrzeby miejscowe.

VI. Gmina miasta Krakowa przyrzeka ustanowić w Półwsiu Zwierzynieckiem lub w pobliżu odpowiedni organ urzędowy gminny dla łatwiejszego znoszenia się mieszkańców Półwsia Zwierzynieckiego z władzami miejskimi.

VII. Przez przyłączenie staną się przynależni względnie uczestnicy gminy Półwsia Zwierzynieckiego przynależnymi względnie uczestnikami gminy miasta Krakowa bez żadnej opłaty. Przepisy §. 9. i 10. statutu miasta Krakowa, określające prawa mieszkańców i członków gminy, będą w całej pełni stosowane także i do przyłączonych do miasta Krakowa mieszkańców i członków gminy Półwsia Zwierzynieckiego.

VIII. Celem zabezpieczenia gminie Półwsie Zwierzynieckie reprezentacyi w Radzie miasta Krakowa aż do chwili zaprowadzenia nowej ordynacyi wyborczej dla rozszerzonej gminy miasta Krakowa, Rada miejska oświadcza, iż zgadza się, ażeby do ustawy inkorporacyjnej wprowadzone były przejściowe postanowienia, oparte na następujących zasadach :

1) Mieszkańcy gminy Półwsie Zwierzynieckie otrzymają w granicach przepisów obowiązującej obecnie ordynacyi wyborczej m. Krakowa prawo wyboru jednego członka Rady miejskiej.

2) Mieszkańcy gminy Półwsie Zwierzynieckie, którzy po przyłączeniu nabędą w powyższy sposób czynne prawo wyborcze, wykonywać je będą wspólnie bez podziału na koła wyborcze.

IX. Gmina miasta Krakowa przyrzeka starać się o zniesienie rewersów demolacyjnych, leży to bowiem w ogólnym interesie miasta.

X. Gmina miasta Krakowa przyrzeka uwolnić właścicieli obecnie istniejących domów parterowych w gminie Półwsie Zwierzynieckie od obowiązku połączenia tych domów z wodociągiem miejskim na okres lat sześciu, od dnia inkorporacyi liczyć się mający i nie żądać od nich w tym okresie opłat wodociagowych od domów z wodociągiem niepołączonych. Właściciele domów parterowych, istniejących w czasie wcielenia gminy Półwsie Zwierzynieckie do miasta Krakowa, o ile te zostaną w okresie przejściowym połączone z wodociągiem miejskim, jakoteż właściciele wszystkich w tymże okresie powstałych domów nowych mają uiszczać opłaty wodociagowe według ustawy obowiązującej w mieście Krakowie.

XI. Gmina miasta Krakowa uznaje swój obowiązek do starania się o potrzeby publiczne przyłączonej gminy Półwsie Zwierzynieckie w myśl postanowień statutu miasta i obowiązujących ustaw.

XII. W granicach swojej kompetencyi gmina miasta Krakowa zezwoli tym mieszkańcom gminy Półwsie Zwierzynieckie, którzy się wykażą z posiadania gruntów, pod uprawę rolniczą używanych, na chów nierogaczyny w obrębie terytorium obecnej gminy Półwsie Zwierzynieckie. Konie i bydło wszystkim mieszkańcom obecnej gminy Półwsie Zwierzynieckie chować będzie wolno.

XIII. Dla budynków, już istniejących, gmina m. Krakowa przyznaje gminom przyłączyć się mającym piętnastoletni okres przejściowy do zmiany pokrycia dachów na ogniotrwałe. Co do urządzenia gnojowisk i dołów kloacnych względnie przerobienia istniejących wadliwych dołów kloacnych wydane zostaną po przyłączeniu gmin sąsiednich przejściowe przepisy policyjno-sanitarne z uwzględnieniem stosunków miejscowych.

XIV. Gmina miasta Krakowa nie ma zamiaru znosić istniejących w Półwsiu Zwierzynieckim targów dziennych na nabią i jarzyny; co do ogólnych targów zaś, odbywających się dwa razy w tygodniu, wyda gmina miasta Krakowa przejściowe przepisy z uwzględnieniem stosunków i potrzeb miejscowych, oraz dotychczasowego wykonywania.

XV. Starania o dojście do skutku połączenia gminy Półwsie Zwierzynieckie z Krakowem podejmie swoim kosztem m. Kraków.

C. Punkta dodatkowe :

Gmina miasta Krakowa przyrzeka, że :

- a) Urządzenie komunikacyi w Półwsiu Zwierzynieckim od stawu do parku Dra Jordana będzie objęte przyszłym planem regulacyjnym.
- b) Połączenie ulicy Senatorskiej z ulicą Smoleńską będzie wziętem pod uwagę przy sporządzeniu rzeczowego planu regulacyjnego.

- c) Z chwilą ukończenia budowy kolektora, gmina m. Krakowa przyrzeka przystąpić do skanalizowania ulic w Półwsiu Zwierzynieckim, a w pierwszym rzędzie ulicy Senatorskiej, ulicy Borelowskiego i ulicy Włoczków.
- d) Miasto Kraków dołoży starań o przedłużenie linii tramwajowej aż pod klasztor PP. Norbertanek.

2. Zwierzyniec.

Uchwała Rady gminnej, wyrażająca zgodę na przyłączenie tejże gminy do miasta Krakowa z 29. marca 1904. Ostateczne układy z tą gminą obejmuje protokół z dnia 21. grudnia 1906 r., zatwierdzony przez Radę gminną w Zwierzyncu uchwałą z dnia 31. grudnia 1906 r.

A. Punkta protokołu identyczne zupełnie z odnośnymi punktami protokołu, obejmującego ostateczne układy z gminą Półwie Zwierzynieckie.

Uwaga: Cyfry arabskie w nawiasie oznaczają odnośny punkt protokołu, dotyczącego układów z gminą Półwie Zwierzynieckie.

Wstęp.

- I. Przejęcie majątku i dobra gminnego, praw i zobowiązań (1).
- II. Użycie kapitałów (2).
- VI. Chów nierogacizny, bydła i koni (12).
- IX. Przyznanie okresu przejściowego na zmianę pokrycia dachów na ogniotrwałe i do przerobienia dołów kłoczących. Pozwolenie na utrzymywanie gnojowisk (13).
- XIII. Zniesienie rewersów demolacyjnych (9).
- XIV. Urządzenie komisaryatu (6).
- XV. Nabycie prawa przynależności i prawa korzystania z urządzeń gminnych w Krakowie przez przynależnych względnie uczestników gminy Zwierzyniec (7).
- XVI. Przyznanie dla gminy Zwierzyniec jednego reprezentanta w Radzie miejskiej w Krakowie (8).
- XVIII. Uznanie obowiązku do starania się o potrzeby publiczne przyłączonej gminy Zwierzyniec (11).
- XIX. Podjęcie przez miasto Kraków swoim kosztem starań o przyłączenie gminy Zwierzyniec (15).

B. Punkta układów odrębne:

III. Gmina m. Krakowa zobowiązuje się przestrzegać, aby fundusze, pozostające pod zarządem gminy Zwierzynca, a przeznaczone na pewne oznaczone cele, nadal jedynie tym celom służyły.

IV. Miasto Kraków przyrzeka, że prawo mieszkańców gminy Zwierzynca do użytkowania według dotychczasowego zwyczaju z pastwisk tejże gminy pozostanie nienaruszonym. Jeśliby zaś konieczne publiczne potrzeby zniewoliły Radę miasta do użycia dotyczących gruntów na inne cele, to w takim wypadku gmina m. Krakowa przeznaczy dla mieszkańców Zwierzynca do paszenia bydła inny odpowiedni na ten cel grunt. Poza tem przejmuje gmina m. Krakowa wszelkie obecnej gminie Zwierzyniec względem pastwiska gminnego przysługujące prawa jako też ciężące na niej pod tym względem obowiązki.

V. Gmina miasta Krakowa przyrzeka przyjąć wymienionych w uchwale funkcyjaryuszy gminnych: lekarza gminnego, pisarza gminnego, jednego poli-

cyanta i stróża nocnego do służby m. Krakowa z odpowiednim przydzieleniem i z prawami przysługującymi funkcjonariuszom miejskim odpowiedniej kategorii, przyznając im pobory co najmniej w tej wysokości, jakie mieli w swej gminie według uchwalonego już budżetu na 1907 rok.

VII. O ile terytorium gminy Zwierzyńca zostanie wcielone w okręg akcyzowy krakowski, gmina m. Krakowa poczyni starania u Rządu, aby mieszkańcom wcielonego terytorium wolno było wprowadzać bydło i nierogaciznę na chów przeznaczone bez obowiązku składania kaucyi.

Dalej przyrzeka m. Kraków poczynić starania przy sposobności przesunięcia rejonu akcyzowego, ażeby wszelkie plony rolne, zwożone z pól po zbiorze w przejeździe przez rogatkę do własnych gospodarstw, były wolne od opłat akcyzowych.

Również przyrzeka gmina m. Krakowa uwolnić od opłat mytniczych bydło pędzone na pastwisko, do pławienia, pojenia, leczenia lub okucia, tudzież zaprzęgi przejeżdżające przez rogatkę dla gospodarstwa rolnego, a to do orania, bronowania, nawożenia, do wywiezienia ziarna na zasiew, sadzonek i narzędzi gospodarczych, wreszcie do zbierania i zwożenia płodów polnych, łąkowych i ogrodowych z gruntów własnych lub dzierżawionych. W celu przepuszczenia takiego bydła lub zaprzęgu przez rogatki wydawać będzie Magistrat za zgłoszeniem się, bez opłaty certyfikaty, uwalniające od opłat rogatkowych.

Natomiast co do żądania, ażeby mieszkańców Zwierzyńca przed przesunięciem rogatek miejskich uwolnić przy wjeździe do obrębu miasta, leżącego wewnątrz rogatek, od opłaty kopytkowego, gmina miasta Krakowa oświadcza, iż zadośćuczynienie żądaniu temu już ze względów technicznych okazuje się niemożliwym.

VIII. Prawo utrzymywania psów łańcuchowych nie będzie ścięśnione zakazem i nie będzie obciążone opłatami, gdyż psy takie i w mieście Krakowie są wolne od opłaty.

X. Co do wyrażonych w uchwale Rady gminnej żądań i życzeń pod względem: zaprowadzenia oświetlenia gazowego ulic, budowy publicznych studzien wodociągowych, zaprowadzenia kanalizacji, urządzenia bruków, chodników i ścieków, oraz regulacji ulic, miasto Kraków obowiązuje się w miarę możliwości i środków — z uwzględnieniem rzeczywistej potrzeby — zaraz po przyłączeniu gminy Zwierzyńca przystąpić do stopniowego spełniania postulatów, pod tym względem w uchwale wyrażonych. W sprawie czyszczenia ulic i placów w gminach przyłączonych się mających, jakoteż na drogach od powiatu przyjętych, tudzież celem wywożenia z nich śniegu i błota, wydane zostaną dla terytorjów gmin inkorporowanych osobne przepisy, regulujące sprawy powyższe z wszelkiem uwzględnieniem lokalnych stosunków.

XI. Miasto Kraków przyrzeka dołożyć starania, aby tramwaj krakowski został przedłużony poza klasztor PP. Norbertanek, a z czasem i ku Woli Justowskiej z zachowaniem — o ile to możliwe — opłat w Krakowie obowiązujących.

XII. Sprawę urządzenia targów i jarmarków na Zwierzyńcu obiecuje Rada miasta Krakowa rozpatrzyć, przyczem względy na potrzeby mieszkańców Zwierzyńca będą wzięte pod życzliwą rozważę.

XVII. Gmina m. Krakowa przyrzeka uwolnić właścicieli obecnie istniejących domów parterowych w gminie Zwierzyńcu od obowiązku połączenia tych domów z wodociągiem miejskim na okres lat dziesięciu, od dnia inkorporacji liczyć się mający i nie żądać od nich w tym okresie opłat wodociągowych od domów z wodociągiem niepołączonych. Właściciele domów parterowych, istniejących w czasie wcielenia gminy Zwierzyńca do miasta Krakowa, o ile te zostaną w okresie przejściowym połączone z wodociągiem miejskim, jakoteż właściciele

wszystkich, w tymże okresie powstałych domów nowych, mają uiszczać opłaty wodociągowe według ustawy obowiązującej w mieście Krakowie.

XX. Gmina miasta Krakowa obowiązuje się spełnić następujące życzenia:

- a) Do oszacowania szkód polnych na terytorium obecnej gminy Zwierzyniec mają być przybierani taksatorzy z pomiędzy mieszkańców tejże gminy.
- b) Dla terytorium gminy Zwierzyniec utrzymywaną będzie odpowiednia straż polowa i wydany będzie surowy zakaz robienia szkód w polach zwierzynieckich.
- c) Terytorium obecnej gminy Zwierzyniec korzystać będzie z organów bezpieczeństwa publicznego i straży ogniowej na równi z mieszkańcami miasta Krakowa.
- d) Gmina Zwierzyniec tworzyć będzie część miasta pod nazwą Zwierzyniec.
- e) Dwanaście egzemplarzy niniejszej ugody, obustronnie podpisanych i zaopatrzonych w pieczęcie gmin, oddanych będzie w przechowanie obywateli gminy Zwierzyniec, których Rada gminna w Zwierzyncu wskaże.
- f) Jak długo istnieć będzie w dzisiejszej gminie Zwierzyniec, istniejąca tamże obecnie bezpłatna wypożyczalnia książek i czytelnia Towarzystwa Szkoły ludowej, gmina miasta Krakowa dostarczać będzie dla niej bezpłatnego lokalu, przynajmniej z dwóch ubikacji się składającego.

C. Punkta dodatkowe :

- a) Dodatek do punktu IX.: Na terytorium gminy Zwierzyniec wolno będzie stawiać domy parterowe przez lat 20, licząc od inkorporacji.
- b) Drogi polne, o ile są publicznymi, będą przez gminę miasta Krakowa utrzymywane po inkorporacji w ten sam sposób, jak je dotychczas utrzymuje gmina Zwierzyniec.

3. Czarna Wieś z Kawiorami.

Uchwała Rady gminnej, wyrażająca zgodę na przyłączenie tejże gminy do miasta Krakowa, z 21. marca 1904 r.

Ostateczne układy objęte są protokołem z dnia 20. grudnia 1906, który został zatwierdzony uchwałą Rady gminnej w Czarnej Wsi z 7. stycznia 1907.

A. Punkta układów zupełnie równe odnośnym punktom protokołu, obejmującego układy z gminą Półwsie Zwierzynieckie.

Uwaga: Cyfry arabskie w nawiasie oznaczają identyczne punkta protokołu Półwsia Zwierzynieckiego.

Wstęp.

- I. Przejęcie majątku i dobra gminnego, praw i zobowiązań (1).
- II. Użycie kapitałów (2).
- III. Inwestycje drogowe, oświetlenie, kanalizacja, regulacja ulic (5).
- V. Przyznanie prawa przynależności i prawa korzystania z urządzeń gminnych w Krakowie przynależnym i uczestnikom gminy Czarna Wieś (7).
- VI. Uznanie obowiązku do starania się o potrzeby publiczne przyłączonej gminy Czarna Wieś (11).
- VII. Chów nierogacizny, koni i bydła (12).
- IX. Wdrożenie starań przez gminę Kraków swoim kosztem o przyłączenie gminy Czarna Wieś z Kawiorami (15).

Życzenia dodatkowe:

- a) Okres przejściowy dla pokrycia dachów ogniotrwale; pozwolenie na utrzymywanie gnojowisk; ulgi co do przerobienia dołów kłoczących (13).
- b) Przyznanie dla gminy Czarna Wieś z Kawiorami jednego reprezentanta do Rady miasta Krakowa (8).

B. Punkta odrębne.

IV. Miasto Kraków przyjmuje na siebie obowiązek poczynienia odpowiednich zabiegów, ażeby przepisy obowiązujące dotychczas pod względem podatku domowo-czynszowego, w gminach przyłączyć się mających, wskutek wcielenia tych gmin do Krakowa nie uległy zmianie.

VIII. W sprawie życzenia wyrażonego, aby rogatki miejskie, o ile to będzie możebne, na granicę gminy Czarna Wieś przeniesione zostały — oświadczają reprezentanci m. Krakowa, iż zamierzone rozszerzenie rejonn akcyzowego żądaniu temu uczyni zadość.

4. Nowa Wieś Narodowa.

Uchwała Rady gminnej, zgadzająca się na przyłączenie tejże gminy do Krakowa, z 24. marca 1904.

Ostateczne układy obejmuje protokół z dnia 20. grudnia 1906 i dodatek do niego, obejmujący uchwałę Komisji dla rozszerzenia granic Krakowa z 21. stycznia 1907. Protokół powyższy został zatwierdzony uchwałą Rady gminnej w Nowej Wsi Narodowej z dnia 4. stycznia 1907.

A. Punkta protokołu układów zupełnie równe punktom, objętym protokołem gminy Półwsie lub innej gminy.

Uwaga: Cyfry arabskie w nawiasie oznaczają identyczne punkta protokołu gminy Półwsie, a z dodatkiem nazwy innej gminy — identyczne punkta protokołu układów odnośnej gminy.

Wstęp.

I. Przyjęcie majątku i dobra gminnego, praw i zobowiązań (1).

II. Użycie kapitałów (2).

V. Inwestycje drogowe, kanalizacja, oświetlenie, regulacja ulic, publiczne studnie wodociągowe (5).

VI. Przyznanie prawa przynależności i uczestnictwa w Krakowie przynależnym i uczestnikom gminy Nowa Wieś Narodowa (7).

VII. Przyznanie dla gminy Nowa Wieś Narodowa jednego reprezentanta do Rady m. Krakowa (8).

VIII. Zastrzeżenie, aby przez przyłączenie do Krakowa podatek domowo-czynszowy w gminie Nowa Wieś Narodowa nie został podwyższony (Czarna Wieś 4).

IX. Uwolnienie od kopytkowego bydła, wypędzanego na pastwisko i zaprzęgów, wyjeżdżających na pola dla celów gospodarstwa (Zwierzyniec 7, ustęp 3).

X. Uznanie obowiązku do starania się o potrzeby publiczne przyłączonej gminy Nowa Wieś Narodowa (11).

XI. Chów bydła, koni i nierogacizny (12).

XII. Przyznanie okresu przejściowego dla ogniotrwałego pokrycia dachów (13 ust. 1).

XIII. Podjęcie przez m. Kraków starań swoim kosztem o przyłączenie gminy Nowa Wieś Narodowa (15).

B. Punkta odrębne.

III. Gmina m. Krakowa przyrzeka przyjąć wymienionych w uchwale funkcyjonyuszy gminnych: naczelnika gminy i pachołka gminnego do służby m. Krakowa z odpowiednim przydzieleniem i z prawami, przysługującymi funkcyjonyuszom miejskim odpowiedniej kategorii, oraz z policzeniem im lat służby, przebytych w służbie gminy Nowej Wsi Narodowej, przyznając im pobory co najmniej w tej wysokości, jakie mieli w swej gminie w dniu 1. stycznia 1906 r.

Funkcyjonyusze Nowej Wsi Narodowej, przyjęci do służby miasta Krakowa, będą mogli uzyskać przez uiszczenie odpowiednich wkładek do funduszu emerytalnego te prawa emerytalne, któreby nabyć mogli w stosunku do ilości lat przebytych w służbie swojej gminy.

C. Dodatek do punktu IX. protokołu:

- a) Życzeniu wyrażonemu w pierwszej części punktu 9. uchwały, aby rogatki mytnicze miejskie w możliwie najkrótszym czasie, a najdalej do 3 lat po dokonaniu przyłączenia przeniesione zostały poza obręb terytorium Nowej Wsi Narodowej — względnie na linię nowego wału fortecznego, uczyni zadość zamierzone rozszerzenie rejonu akcyzowego. — Ze względu zaś na to, że sprawa ta zawisła jest od przyzwolenia Władz skarbowych, nie może gmina m. Krakowa ręczyć, że przesunięcie rogatek poza obręb Nowej Wsi Narodowej do trzech lat nastąpi. Gmina m. Krakowa przyrzeka jednak dołożyć starania, aby życzeniu gminy Nowa Wieś Narodowa w jak najkrótszym czasie stało się zadość.
- b) Co do warunku wyrażonego w części 2 punktu 9. uchwały, aby z dniem przyłączenia tutejszej gminy do miasta Krakowa mieszkańcy Nowej Wsi Narodowej byli wolni przy wjeździe do miasta Krakowa od opłaty kopytkowego od zaprzęgów, reprezentanci gminy m. Krakowa oświadczają, iż w dani u temu już ze względów technicznych zadość uczynić nie będzie można.

5. Łobzów.

Uchwała Rady gminnej, wyrażająca zgodę na przyłączenie tej gminy do miasta Krakowa, z dnia 26. marca 1904.

Ostateczne układy obejmuje protokół z dnia 20. grudnia 1906 oraz dodana do niego dodatkowa uchwała Komisji dla rozszerzenia granic m. Krakowa z dnia 21. stycznia 1907. Protokół powyższy został zatwierdzony uchwałą Rady gminnej z dnia 29. grudnia 1906.

A. Punkta protokołu ostatecznych układów zupełnie równe odnośnym punktem protokołu gminy Półwieś Zwierzynieckie lub innej gminy sąsiedniej.

Wstęp.

I. Przyjęcie majątku i dobra gminy oraz praw i obowiązków (1).

II. Użycie kapitałów (2).

IV. Inwestycje drogowe, kanalizacja, oświetlenie, regulacja ulic (5).

VI. Przyznanie prawa przynależności i uczestnictwa w Krakowie przynależnym i uczestnikom gminy Łobzów (7).

VII. Przyznanie dla gminy Łobzów jednego reprezentanta do Rady miejskiej w Krakowie (8).

VIII. a) Uwolnienie od kopytkowego bydła pędzonego na pastwisko i zaprzęgów, wyjeżdżających na pola do celów gospodarczych (Zwierzyniec 7, część 3).

b) Przesunięcie rogatek na granice gminy. Uwolnienie zaprzęgów od kopytkowego przed przesunięciem rogatek (Nowa Wieś Narodowa – dodatek na końcu protokołu do punktu IX. a), b).

IX. Uznanie obowiązku do starania się o potrzeby publiczne gminy Łobzów (11).

X. Chów nierogaczyny, bydła i koni (12).

XI. Okres przejściowy dla zmiany pokrycia dachów na ogniotrwałe (13).

XII. Zastrzeżenie co do starań o pozostawienie bez zmiany wymiaru podatku domowo-czynszowego (Czarna Wieś 4).

XIII. Podjęcie przez gminę m. Krakowa swoim kosztem starań o przyłączenie gminy Łobzów (15).

B. Punkta protokołu odrębne.

III. Gmina m. Krakowa przyrzeka przyjmując wymienionego w uchwale funkcjonariusza gminnego (1 policyanta) do służby m. Krakowa z odpowiednim przydzieleniem i z prawami przysługującymi funkcjonariuszom miejskim odpowiedniej kategorii, przyznając mu pobory co najmniej w tej wyższości, jakie miał w swej gminie w dniu 1. stycznia 1906 r.

V. Gmina m. Krakowa przyrzeka zabezpieczyć dzieciom mieszkańców Łobzowa możliwość pobierania nauki w szkołach publicznych, a przy decyzji, gdzie ma być postawiony budynek szkolny, weźmie pod rozwagę życzenie, ażeby ten budynek powstał na terytorium Łobzowa.

6. Krowodrza.

Uchwałą Rady gminnej, wyrażająca zgodę na przyłączenie tej gminy do miasta Krakowa, z 27. czerwca 1906.

Ostateczne układy obejmuje protokół z dnia 19. grudnia 1906 r. wraz z dodatkiem, oraz protokół z dnia 19. stycznia 1907. Oba protokoły zostały zatwierdzone uchwałą Rady gminnej w Krowodrzy z dnia 19. stycznia 1907 r.

A. Punkta ostatecznych układów równe odnośnym punktom protokołu układów gminy Półwsia względnie innych gmin sąsiednich.

Wstęp.

II. Użycie kapitałów (2).

IV. Inwestycje drogowe, bruki, studnie publiczne, oświetlenie (5).

V. Przyznanie prawa uczestnictwa i przynależności w Krakowie przynależnym i uczestnikom gminy Krowodrzy (7).

IX. Przyznanie dla domów parterowych ulg wodociągowych (Zwierzyniec 17).

X. Uwolnienie bydła, na chów przeznaczonego, od kaucyi akcyzowej. Uwolnienie od kopytkowego bydła na pastwisko pędzonego i zaprzęgów, wyjeżdżających na pole dla celów gospodarstwa (Zwierzyniec 7).

XI. Uznanie obowiązku do starania się o potrzeby publiczne przyłączonej gminy Krowodrza (11).

XII. Chów nierogaczyny, bydła i koni (12).

XIII. Okres przejściowy dla zmiany pokrycia dachów i przerobienia dołów kłocznych. Pozwolenie na utrzymywanie gnojowisk (13).

XVI. Utrzymywanie dróg polnych (Zwierzyniec. Punkt dodatkowy b).

B. Punkta odrębne.

I. Następujące punkta uchwały Rady gminnej w Krowodrzy z 27. czerwca 1906.

1. Wszelki majątek gminy Krowodrza tak ruchomy jak i nieruchomy zostanie przyłączony do wspólnego majątku gminy miasta Krakowa.

Natomiast przyjmuje gmina miasta Krakowa wszystkie zobowiązania gminy Krowodrza.

27. Jak długo nie nastąpi ustawowe i faktyczne przyłączenie gminy Krowodrza do miasta Krakowa, gmina ta zastrzega sobie, że sama do tej chwili zarządzać będzie swoim majątkiem ruchomym i nieruchomym.

30. W końcu zastrzega gmina jako warunek, aby wszelkie uchwały zapadłe lub zapaść mogące w międzyczasie od dnia niniejszej uchwały aż do chwili faktycznego przez ciało ustawodawcze przyłączenia gminy Krowodrza i odebrania przez tę ostatnią majątku gminy Krowodrza na własność, o ile powyższe uchwały jeszcze nie zostały wykonane — gmina miasta Krakowa wykonała.

Gmina miasta Krakowa zgadza się przyjąć z tem zastrzeżeniem, że od przejęcia przez gminę miasta Krakowa wyłączone będą prawa i obowiązki, płynące z tych uchwał względnie umów Rady gminnej w Krowodrzy, które wymagają zatwierdzenia ze strony Władz przełożonych, a które tego zatwierdzenia aż do chwili prawnego przyłączenia gminy Krowodrza do Krakowa nie uzyskały.

III. Miasto Kraków przyrzeka, że prawo mieszkańców Krowodrzy do użytkowania z pastwiska tejże gminy według dotychczasowego zwyczaju pozostanie nienaruszone. o ile konieczne publiczne potrzeby nie zniewolą Rady miasta do użycia dotyczących gruntów na inne cele. W tym razie gmina miasta Krakowa przeznaczy do pasania bydła inny odpowiedni na ten cel grunt, położony na terytorium gminy Krowodrzy lub na granicy obecnego terytorium tejże gminy.

VI. Celem zabezpieczenia gminie Krowodrzy reprezentacyi w Radzie miasta Krakowa aż do chwili zaprowadzenia nowej ordynacyi wyborczej dla rozszerzonej gminy miasta Krakowa, Rada miasta oświadcza, iż zgadza się, ażeby do ustawy inkorporacyjnej wprowadzone były przejściowe postanowienia, oparte na następujących zasadach:

- a) Mieszkańcy gminy Krowodrzy otrzymają w granicach przepisów, obowiązującej obecnie ordynacyi wyborczej miasta Krakowa prawo wyboru dwóch członków Rady miejskiej.
- b) Mieszkańcy gminy Krowodrzy, którzy po przyłączeniu nabędą w powyższy sposób czynne prawo wyborcze, wykonywać je będą wspólnie bez podziału na koła wyborcze.

Przyznane sobie w tym punkcie protokołu uprawnienie wykonywać będą wyborcy gminy Krowodrza w 2 okręgach terytorjalnych, a mianowicie:

1. Wyborcy zamieszkali na części obecnej gminy Krowodrza, przed linią akcyzową, graniczącej z dzielnicą Piasek i Kleparz, będą wraz z wyborcami zamieszkałymi w Krowodrzy murowanej, jako w okręgu z przeważającą liczbą właścicieli domów czynszowych, wybierali jednego członka Rady miejskiej.

2. Wyborcy natomiast zamieszkali w Krowodrzy, poza linią akcyzową, jako w okręgu o przeważającej liczbie właścicieli gospodarstw rolnych, będą wybierali drugiego członka Rady miejskiej.

VII. Gmina miasta Krakowa przyrzeka ustanowić na terytorium gminy Krowodrza odpowiedni organ urzędowy miejski (komisaryat).

VIII. Miasto Kraków przyjmuje na siebie obowiązek poczynienia odpowiednich zabiegów, ażeby przepisy obowiązujące dotychczas pod względem podatku domowo-czynszowego, w gminach przyłączyć się mających, wskutek wcielenia tych

gmin do Krakowa, nie uległy zmianie. Na żądanie, ażeby pobór tak zwanego grosza czynszowego na terytoryum gminy Krowodrza przez lat 15 nie obowiązywał, gmina miasta Krakowa zgodzić się nie może.

XV. Gmina miasta Krakowa obowiązuje się spełnić następujące życzenia Rady gminnej w Krowodrzy, a mianowicie objęte uchwałą z dnia 27. czerwca 1906 w punktach następujących:

15. Gmina Krowodrza zastrzega pozostawienie jej mieszkańcom swobodnego i wolnego dostępu, jaki dotąd posiadają, do młynówki rzeki Rudawy, w celu pławienia koni, bydła i trzody na tak długi czas, jak długo gospodarstwa rolne istnieć będą, a na wypadek gdyby wszelkie prawa służebności do młynówki rzeki Rudawy przywiązane, zostały kiedykolwiek przez gminę miasta Krakowa wykupione i koryto młynówki rzeki Rudawy miało być zasklepienie, to gmina Krowodrza zastrzega sobie, aby gmina miasta Krakowa bezwarunkowo na cel powyższy pozostawiła w odpowiednim miejscu pewną przestrzeń koryta młynówki rzeki Rudawy niezasklepioną, z wolnym dostępem do tegoż lub zbudowała dla pławienia koni, bydła i trzody chlewnej odpowiedni basen.

19. Gmina Krowodrza zastrzega sobie, aby do strzeżenia pól, ustanowiony był osobny, tylko dla pól Krowoderskich przeznaczony, strażnik polowy, płatny z Kasy miejskiej.

Gmina Krowodrza zastrzega sobie również, aby w czasie zbiorów drugi polowy był ustanowiony.

22. Istniejąca ochotnicza straż ogniowa z gminną sikawką zaprzęgową ma nadal pozostać w tym samym charakterze w dzielnicy Krowoderskiej.

23. Gmina Krowodrza zastrzega, aby Władze miejskie uwzględniając miejscowe potrzeby rolne, nie pociągały gospodarzy do odpowiedzialności, do kar i grzywien, jeżeli ci w mimowolny i niechący sposób, a przy gospodarstwie nieunikniony, bądź to przy wywożeniu nawozów z obór, słomy i t. p., oraz przy zwózce zbóż, siana i innych ziemiopłodów z pól zanieczyszczą poniekąd ulicę.

28. Gmina Krowodrza zastrzega sobie, aby po obopólnem porozumieniu się, po ustaleniu warunków i po doprowadzeniu do skutku ustawowego przyłączenia gminy Krowodrza do gminy miasta Krakowa odpisy obopólnej ugody przyłączenia względnie odpisy wszystkich warunków zostały w takiej ilości i kosztem gminy miasta Krakowa sporządzone (odbitki), aby każdy rolny gospodarz i każdy właściciel domu po jednym egzemplarzu otrzymać mogli.

29. Gmina Krowodrza zastrzega sobie, aby po przyłączeniu całego obszaru krowoderskiego, cała wieś, jaki obszar dziś posiada, licząc od granic miasta Krakowa i granic sąsiednich gmin, zawsze miała nazwę przedmieście krowoderskie, czyli dzielnica miasta z nazwą Krowodrza, względnie dzielnica krowoderska po wieczne czasy.

XVII. Życzeniu, aby przez Krowodrzę przeprowadzony został tor kolei elektrycznej i to, o ile możliwe, jak najspieszniej gmina miasta Krakowa starać się będzie zadość uczynić w miarę możliwości.

XVIII. Ponieważ obecnie w Krakowie po dzielnicach miasta zakładane bywają strażnice policyjne, przeto gmina miasta Krakowa dążyć będzie do tego, aby i na terytoryum lub w pobliżu gminy Krowodrza taka strażnica zaraz po przyłączeniu tej gminy do Krakowa utworzona została.

XIX. Jak długo stosunki terytoryum gminy Krowodrza zachowają cechę rolniczą, tak długo zakaz używania jednokonnych i jednodyszlowych zaprzęgów, oraz nakaz zsiadania z tego rodzaju wozów, w mieście Krakowie obowiązujący, nie będzie tamże wykonywany, z wyłączeniem gruntów pofortyfikacyjnych.

XX. Gmina miasta Krakowa przyrzeka przyjąć wymienionych w uchwale funkcyjaryuszów gminnych t. j. pisarza i sługę gminnego do służby miasta Krakowa z odpowiednim przydzieleniem i z prawami przysługującymi funkcyjaryuszom miejskim odpowiedniej kategorii i z policzeniem im lat służby, przebytych w służbie gminy Krowodrzy, przyznając im płacę, jaką pobierają w tym charakterze przy Magistracie pozostający funkcyjaryusze t. j. pomocnicy kancelaryjni i woźni względnie pacholkiowie.

C. Punkta układów dodatkowe:

- a) Co do postulatu, dotyczącego zrównania po przyłączeniu gminy Krowodrza plac nauczycieli tejże gminy z placami w mieście Krakowie istniejącymi, reprezentanci gminy m. Krakowa oświadczają, że ta sprawa należy do kompetencji Sejmu.
- b) Pozwolenie na bicie nierogacizny przez gospodarzy rolnych będzie udzielone, przy zachowaniu jednak obowiązujących przepisów.
- c) Gmina miasta Krakowa zgadza się, aby w Krowodrzy utrzymywany był stróż nocny.

7. Część Prądnika Białego

aż po potok Sudół.

Uchwała Rady gminnej, zgadzająca się na przyłączenie części tejże gminy do miasta Krakowa z dnia 20. grudnia 1906. Ostateczne układy są objęte protokołem z dnia 21. grudnia 1906, a zatwierdzone uchwałą Rady gminnej z dnia 4. stycznia 1907.

I. Gmina miasta Krakowa zobowiązuje się tytułem odszkodowania za utracone dochody z odłączonej części Prądnika Białego płacić tejże gminie przez lat dziesięć, licząc od dnia inkorporacji, ryczałtową kwotę dwieście pięćdziesiąt koron rocznie.

II Gmina miasta Krakowa zobowiązuje się dołożyć starania, aby Zarząd kolei państwowej poprawił wadliwość podjazdu kolejowego, na drodze prowadzącej od fortu Nr. 3, na końcu ulicy Długiej położonego, do Prądnika Białego.

III. Następujące życzenia gminy Prądnika Białego gmina miasta Krakowa obowiązkuje się spełnić:

- a) Koszta pomiaru i oznaczenia granic, oddzielających obie gminy, czy to za pomocą wkopanych w ziemię kamieni, czy przez wpuszczanie słupów w ziemi i sprawienie tablic o odpowiednimi napisami, poniesie sama gmina miasta Krakowa.
- b) Gmina wyraża życzenie, aby, gdy już pertraktacje ukończone, a warunki przyłączenia zatwierdzone i przyjęte zostaną, gmina miasta Krakowa dała warunki te w tyłu egzemplarzach odbić lub wydrukować, aby właściciele przyłączonych gruntów po jednym egzemplarzu bezpłatnie otrzymać mogli.

IV. Gmina miasta Krakowa oświadcza, iż koncesye na budowę domów na gruntach, od gminy Prądnik Biały odłączyć się mających, udzielać będzie aż do chwili przyjęcia tego protokołu przez Radę gminną w Prądniku Białym sama gmina Prądnik Biały — od tej zaś chwili aż do faktycznego wcielenia części gminy Prądnik Biały do Krakowa gmina Prądnik Biały, po poprzednim porozumieniu się z Prezydentem miasta Krakowa i po uzyskaniu od Niego pisemnego pozwolenia. W razie nieporozumienia w tym względzie między Prezydentem miasta Krakowa, a gminą Prądnik Biały rozstrzygnie je stanowczo Wydział krajowy.

V. Następujące życzenia, wyrażone w uchwale Rady gminnej w Prądniku Białym z dnia 20. grudnia 1906, obowiązują się gmina miasta Krakowa spełnić w miarę możliwości;

2) Gmina Prądnik Biały wyraża życzenie, aby gmina miasta Krakowa zbudowała po jednej stronie głównego gościńca chodnik brukowany, począwszy od rogatki Wrocławskiej aż do mostu nad potokiem Sudołówką zwanym, oraz, aby wszelkie drogi położone w obrębie przyłączyć się mających gruntów gmina miasta Krakowa do wolnego użytkowania pozostawiła na zawsze i drogi te własnym kosztem w dobrym stanie utrzymywała.

3) Gmina wyraża życzenie, aby w niedalekiej przyszłości przeprowadzona została budowa toru tramwajowego od rogatki Wrocławskiej do mostu na Sudołowce.

5) Pasanie bydła na polach gminy Prądnik Biały, przyłączonych do miasta Krakowa ma być dozwolone i to na tak długo, dopóki grunta rzeczzone nie zostaną zajęte pod budowę.

9) Gmina wyraża życzenie, aby Magistrat miasta Krakowa zaprowadził kilka latarni na słupach, w celu oświetlania głównej ulicy, przyłączonej do gminy miasta Krakowa i oświecał je własnym kosztem.

10. Gmina wyraża życzenie, aby magistrat miasta Krakowa po przeprowadzeniu pomiarów i oznaczeniu granic udzielił gminie Prądnik biały kopii planu przyszłych ulic t. j. kopii planu linii regulacyjnych dla ulic i placów, na których budynki w przyszłości stawiane będą.

8 Część Prądnika Czerwonego

po rzekę Białuchę, a z przysiółka Olszy po wał fortyfikacyjny.

Uchwała Rady gminnej zgadzająca się na odłączenie części z tejże gminy z 2. lipca 1906, 1. sierpnia 1906, 19. grudnia 1906 i z 2. stycznia 1907.

Ostateczne układy obejmują protokoły z dnia 21. grudnia 1906 i z dnia 22. stycznia 1907 — zatwierdzone uchwałą Rady gminnej z dnia 22. stycznia 1907.

A. Punkta protokołu układów zupełnie równe punktom, objętym protokołem gminy Półwieś Zwierzynieckiej lub innej gminy sąsiedniej.

I. Przyznanie dla części Prądnika Czerwonego z Olszą osobnego reprezentanta w Radzie miejskiej w Krakowie (8).

II. 3. Żądanie, aby wymiar podatku domowo-czynszowego wskutek przyłączenia nie uległ zmianie (Czarna Wieś 4.).

7. Przyznanie prawa przynależności i uczestnictwa w Krakowie przynależnym i uczestnikom gminy Prądnik Czerwony (7).

8. Ulgi wodociągowe (Zwierzyniec 17).

9. Chów nierogacizny, koni i bydła (12).

10. Podjęcie starań własnym kosztem przez miasto Kraków o przyłączenie części gminy Prądnik Czerwony (15).

11. Wolność utrzymywania gnojowisk (13).

14. Starania o uwolnienie bydła na chów wprowadzanego od kaucyi, plonów z pól zwożonych od akcyzy, a bydła na pastwisko pędzonego, tudzież zaprzęgów wyjeżdżających na pola dla celów gospodarstwa od kopytkowego (Zwierzyniec 7).

B. Punkta odrębne :

II. 1. Gmina miasta Krakowa przyrzeka dołożyć wszelkich starań, aby tramwaj krakowski możliwie jak najbliżej do gminy Prądnik Czerwony doprowadzony został.

2. Co do wyrażonych żądań i życzeń pod względem zaprowadzenia gazowego oświetlenia ulic, zaprowadzenia kanalizacji, urządzenia bruków i chodników betonowych gmina miasta Krakowa obowiązuje się w miarę możliwości i środków — z uwzględnieniem przede wszystkim najpilniejszych potrzeb, zaraz po przyłączeniu części gminy Prądnik Czerwony przystąpić do spełnienia postulatów powyżej wyrażonych.

W szczególności obowiązuje się gmina miasta Krakowa uporządkować dla celów asanacji Morgensternówkę, oraz założyć chodnik aż do rzeki Białuchy najdalej w ciągu lat 5 od inkorporacji części Prądnika Czerwonego, zaś urządzić się mające oświetlenie drogi od roгатki Warszawskiej do mostu na Białusze obowiązuje się gmina miasta Krakowa na siebie przejąć.

W sprawie czyszczenia ulic i placów w gminach inkorporowanych, tudzież wywożenia z nich śniegu i błota, wydane zostaną osobne przepisy przejściowe uwzględniające we wszelkiej mierze lokalne stosunki tych gmin.

4. Życzenie, aby przez bankiet drogi od Morgensternówki zrobić schodki komunikacyjne do mostu kolejowego, gmina miasta Krakowa obowiązuje się załatwić przychylnie.

5. Życzenie, aby na przyłączonej do Krakowa części gminy Prądnik Czerwony zaprowadzić wodociągi oraz pozostawić budynki gospodarcze, jak komórki i t. p., gmina miasta Krakowa przyrzeka załatwić przychylnie z tym dodatkiem, że dla dogodności publiczności urządzone zostaną publiczne studnie wodociągowe.

6. Gmina miasta Krakowa zgadza się, aby cały majątek gminy Prądnika Czerwonego, tak ruchomy jak i nieruchomy, pozostał wyłączną własnością gminy Prądnika Czerwonego bez oddzielenia jakiegokolwiek części na rzecz Prądnika Czerwonego i Olszy, odpadającej do miasta Krakowa.

12 Gmina miasta Krakowa zgadza się przejąć na siebie obowiązek konserwowania dróg gminnych i polnych — wogóle dróg publicznych (wraz z mostami) już istniejących lub powstać mogących — o ile te znajdują się na przyłączonej do Krakowa części Prądnika Czerwonego z Olszą.

13. Gmina miasta Krakowa przyrzeka dołożyć wszelkich starań, aby życzenia poniżej podane spełnione zostały — a mianowicie:

- a) Gmina miasta Krakowa ma się wystarać, by prochownie znajdujące się w tutejszej gminie przy gościńcu Warszawskim i Mistrzejowskim przestały być składami prochu, amunicji i innych materiałów wybuchowych, lecz przemienione zostały na inne składy, ponieważ zachodzi niebezpieczeństwo wybuchu, a oprócz tego prochownie te ścieśniają gminę rejonem ogniowym, zaś na wypadek przyłączenia części gminy po Białuchę pozostała część gminy mogłaby rozszerzać się jedynie w kierunku tych prochowni.
- b) Gmina miasta Krakowa ma się wystarać, by rejon forteczny krępujący gminę ze strony północnej i wschodniej został w całości zniesiony, a co najmniej jak najdalej posunięty: również t. zw. „Pionier - Übungs - Platz“ ma być skasowany.

III. Gmina miasta Krakowa zobowiązuje się wypłacać gminie Prądnik Czerwony przez lat trzy, licząc od faktycznej inkorporacji, po dwa tysiące kor. rocznie za prawo uczęszczania dzieci z odłączonej części Prądnika Czerwonego do szkoły ludowej w samodzielnej części gminy Prądnika Czerwonego.

IV. Żądanie, co do wywłaszczenia dróg i chodników prywatnych w odłączonej części Prądnika Czerwonego, będzie życzliwie zbadane przez Zarząd miasta Krakowa.

V. Żądanie, aby opłata myta na roгатce Warszawskiej i Rakowickiej została znizowana do połowy bez względu na jakość pojazdu i zawartości — uznaje się ze względów technicznych za niemożliwe do spełnienia.

VI. Żądanie, aby wszystkie psy wolne były od wszelkich opłat, uznaje się za niemożliwe do uwzględnienia, jedynie od psów łańcuchowych opłata nie będzie pobierana.

VII. W sprawie żądania, objętego punktem XIX uchwały Rady gminnej w Prądniku Czerwonym, gmina miasta Krakowa zobowiązuje się przejąć na siebie połowę kosztów budowy nowego mostu, stawianego na rzece Białusze, tudzież na przyszłość połowę kosztów utrzymania tegoż mostu.

VIII. Żądaniu, objętemu punktem XXII uchwały, aby straż pożarna krakowska udzielała pomocy bezpłatnej nieprzyłączonej części Prądnika Czerwonego, gmina miasta Krakowa będzie się starała zadosyć uczynić w praktykowanej zwyczajnie wobec sąsiadów mierze.

IX. Konsensa gospodnio-szynkarskie, udzielone w przyłączonej części gminy Prądnik Czerwony, gmina miasta Krakowa traktować będzie według przepisów ustawy przemysłowej i ustaw w Krakowie obowiązujących.

X. Życzeniu, aby jazda po żuźle z warsztatów kolejowych na plac drzewny wolną była od opłaty mytniczej, gmina miasta Krakowa zadość uczynić nie może, przyrzeka jednak uwzględniać życzliwie poszczególne żądania, a zwłaszcza w sprawach publicznych.

C. Punkta dodatkowe.

Gmina miasta Krakowa przyrzeka zezwolić w miarę możliwości na to, aby dzieci z pozostałej części Prądnika Czerwonego mogły korzystać z nauki w szkole wydziałowej męskiej, gdyby taka szkoła na przyłączonym terytorium Prądnika Czerwonego lub w pobliżu urzędzoną została.

9. Grzegórzki - Piaski.

Uchwała Rady gminnej, zgadzająca się na przyłączenie tej gminy do miasta Krakowa, z 4. sierpnia 1906 oraz z 7. i 14. stycznia 1907.

Ostateczne układy obejmują protokoły z dnia 22. grudnia 1906 i 22. stycznia 1907, zatwierdzone uchwałą Rady gminnej w Grzegórkach - Piaskach z 22. stycznia 1907.

A. Punkta protokołów układów zupełnie równe punktom, objętym protokołem gminy Półwie lub innej gminy sąsiedniej.

I. Przyjęcie majątku i dobra gminnego, praw i zobowiązań (1).

II. Użycie kapitałów gminnych (2).

III. Uznanie obowiązku do starania się o potrzeby publiczne przyłączonej gminy Grzegórzki - Piaski (11).

IV. Chów nierogacizny, koni i bydła (12).

V. Przyznanie okresu przejściowego dla zmiany pokrycia dachów na ogniotrwałe oraz dla przerobienia dołów kłocznych. Pozwolenie na utrzymywanie gnojowisk (13).

VI. Podjęcie przez gminę miasta Krakowa własnym kosztem starań o przyłączenie gminy Grzegórzki - Piaski (15).

IX. Przyznanie prawa przynależności i uczestnictwa w mieście Krakowie przynależnym i uczestnikom gminy Grzegórzki - Piaski (7).

X. Przyznanie gminy Grzegórzki jednego reprezentanta do Rady m. Krakowa (8).

XII. Dołożenie starania o uwolnienie od kaucyi bydła wprowadzonego dla chowu, a następnie o uwolnienie od opłat akcyzowych plonów zwożonych z pól.

Uwolnienie od kopytkowego bydła pędzonego na pastwisko i zaprzęgów wyjeżdżających na pola dla celów gospodarstwa. (Zwierzyniec 7).

XIII. Obowiązek dołożenia starania, aby wymiar podatku domowo-czynszowego w gminach sąsiednich wskutek przyłączenia ich do Krakowa nie uległ zmianie (Czarna Wieś 4).

B. Punkta odrębne.

VII. Wszystkich wymienionych poniżej funkcyonaryuszy gminy Grzegórzki-Piaski obowiązuje się miasto Kraków przyjęc do służby miejskiej z odpowiednim przydzieleniem i z przyznaniem im poborów co najmniej w tej wysokości, jakie mieli w dniu 1. stycznia 1907. Do funkcyonaryuszy tych należeć mają: Naczelnik gminy, zastępca naczelnika, pisarz gminny, pachołek gminny i stróż nocny.

VIII. Co do wyrażonych w uchwale Rady gminnej żądań i życzeń pod względem: zaprowadzenia oświetlenia gazowego ulic, budowy publicznych studzien wodociągowych, zaprowadzenia kanalizacji, urządzenia bruków, chodników i ścieków oraz regulacji ulic, miasto Kraków zobowiązuje się w miarę możliwości i środków — z uwzględnieniem rzeczywistej potrzeby zaraz po przyłączeniu gminy Grzegórzki-Piaski przystąpić do stopniowego spełnienia postulatów, pod tym względem w uchwale wyrażonych.

W załatwieniu żądania, aby dla wykonania inwestycji, powyżej podanych, terminu zostały wyznaczone, gmina miasta Krakowa ze względu na to, że wyznaczenie dokładnych terminów, bez badań szczegółowych i obliczenia kosztów jest niemożliwe — celem zabezpieczenia zobowiązań w tym względzie na siebie przyjętych, przyrzeka na cele inwestycji, punktem VIII. niniejszego protokołu objętych, wyznaczyć dla gminy Grzegórzki-Piaski w ciągu 5 lat, od inkorporacji liczyć się mających, kwotę 100.000 koron — po 20.000 koron rocznie, z tem zastrzeżeniem, że jako najpilniejsze inwestycje, według życzenia delegatów gminy Grzegórzki-Piaski mają być uważane: Uporządkowanie ulicy Woźniakowskiego, dalej ulicy obok fabryki Muranyego, następnie ulicy Szkolnej, tudzież połączenie nową ulicą rogatki mogiłskiej z rogatką grzegórzecką.

W dalszym ciągu do najpilniejszych inwestycji mają być zaliczone: Uregulowanie ulicy Woźniakowskiego aż do prochowni wojskowej; poprowadzenie korytem starej Wisły ulicy już istniejącej w rozmiarach umówionych dla innych ulic — w końcu przeprowadzenie i uregulowanie już istniejącej ulicy od rzeźni miejskiej w Krakowie aż do budynku oprawcy, oraz oświetlenie latarniami gazowymi drogi prowadzącej od rogatki mogiłskiej przez Piaski aż do Dąbia.

XI. Gmina miasta Krakowa, przyrzeka uwolnić właścicieli wszystkich, obecnie istniejących domów, w gminie Grzegórzki-Piaski od obowiązku połączenia tych domów z wodociągiem miejskim na okres lat dziesięciu, od dnia inkorporacji liczyć się mający i nie żądać od nich w tym okresie opłat wodociągowych od domów z wodociągiem niepołączonych. Właściciele domów, istniejących w czasie wcielenia gminy Grzegórzki-Piaski do miasta Krakowa, o ile te zostaną w okresie przejściowym połączone z wodociągiem miejskim, jakoteż właściciele wszystkich w tymże okresie powstałych domów nowych mają uiszczać opłaty wodociągowe według ustawy obowiązującej w mieście Krakowie.

XIII. Do żądania, aby cały obszar gminy Grzegórzki-Piaski wolny był przez lat 25 od miejskiego podatku od czynszów — gmina miasta Krakowa przychylić się nie może.

XIV. W sprawie życzenia, aby na terytorium gminy Grzegórzki zaprowadzoną była sieć tramwaju elektrycznego, łączącą gminę z centrum miasta, oraz biegnąca do rogatki i przystanku kolei żelaznej linii Kraków-Kocmyrzów, gmina

miasta Krakowa przyrzeka dołożyć wszelkich starań, aby życzeniu temu stało się zadość.

XV. Gmina miasta Krakowa przyrzeka dołożyć wszelkiego starania, aby w jak najkrótszym czasie nastąpiło obwałowanie lewego brzegu Wisły.

XVI. W sprawie życzenia, aby wszelkie budowle na terytorium gminy nie mogły być bez zgody odnośnych właścicieli zmieniane, przebudowane lub burzone, bez względu na jakość materiału, z jakiego są budowane lub kryte — z wyjątkiem tych budowli, których usunięcie lub przebudowanie nastąpić będzie musiało ze względu na regulację ulic — gmina miasta Krakowa obowiązuje się wydać przejściowe przepisy, przystosowane do warunków lokalnych tej gminy.

XVII. Gmina miasta Krakowa przyrzeka, że prawo mieszkańców gminy Grzegórzki - Piaski do paszenia bydła na pastwisku gminnym pozostaje nienaruszonym. Gdyby zaś potrzeba wymagała użycia części tych gruntów na cele publiczne, gmina miasta Krakowa zobowiązuje się albo dostarczyć dla mieszkańców gminy Grzegórzek-Piasków innych na ten cel odpowiednich gruntów albo wypłacić uprawnionym odpowiednie odszkodowanie. Poza tem wszelkie prawa i obowiązki gminy Grzegórzki-Piaski wobec pastwiska gminnego przechodzą na gminę miasta Krakowa.

XVIII. Do życzenia, aby pozostawiona była wolność używania pastwisk, będących własnością samych mieszkańców gminy tymże mieszkańcom, a podatek opłacany z tego gruntu, mógł być tylko podatkiem gruntowym, wymierzonym z tej klasy, do której pastwiska należą — gmina miasta Krakowa, o ile to od niej zależy, obowiązuje się przychylić.

XIX. Co do żądania, aby właściciele realności pod rzeźnią w Grzegórkach uwolnieni byli od opłat za przechód przez parcelę l. 441/3, uiszczanych dotychczas na rzecz gminy miasta Krakowa, tudzież, aby wyextabulowane zostały ciężary zainstabulowane na rzecz gminy miasta Krakowa na tych realnościach z tytułu używania tego przechodu, a wszelkie zaległości z tytułu niezapłaconego za ten przechód czynszu odpisane — wreszcie, aby dane skrawki gruntu, dotychczas własność gminy miasta Krakowa stanowiące — o ile nie zostaną użyte na rozszerzenie drogi, przypadły pod tytułem darmym interesowanemu właścicielowi przyległych realności — gmina miasta Krakowa oświadcza, iż przyrzeka zająć się uregulowaniem tych stosunków i uwzględnić słuszne w tym względzie żądania, natomiast nie przychyliła się do żądania, aby zwolnić od zaległości z tytułu niezapłaconego czynszu za wymieniony w tym punkcie przechód, oraz, że nie może odstąpić darmo skrawków gruntu, o których na końcu tego ustępu mowa.

XX. Życzenie, aby utworzyć w Magistracie dla gmin, przyłączyć się mających, osobny departament, zostało przez delegatów gminy Grzegórzki - Piaski cofnięte.

XXI. Wobec zakładania strażnic policyjnych po dzielnicach miasta gminy miasta Krakowa starać się będzie, aby i w Grzegórkach taka strażnica utworzona została.

XXII. Gmina miasta Krakowa przyrzeka dołożyć starania, aby fort Nr. 17 i prochownie z obszaru gminy Grzegórzki - Piaski zostały usunięte i rewersy demolacyjne zniesione.

C. Punkta dodatkowe.

- a) Życzenie, aby gmina Grzegórzki - Piaski samodzielnie, bez poprzedniego zezwolenia ze strony Wysokiego Prezydium Magistratu miasta Krakowa, podpisać mogła do ostatniego terminu t. j. do końca marca 1907, kontrakt sprzedaży $3\frac{1}{2}$ morgów pastwiska gminnego pod fabrykę gwoździ dla braci

Bauminger, na co tytułem zadatku otrzymała kwotę 8000 Koron — gmina miasta Krakowa przyjmuje, z tem zastrzeżeniem, aby reszta ceny kupna za grunt, sprzedany Baumingerom, która zostanie nieużyta, przeznaczona została przedewszystkiem na cele szkoły miejscowej, a gdyby w ciągu 1-go roku po inkorporacji gminy Grzegórzek - Piasków do Krakowa nie okazała się potrzeba rozszerzenia względnie urządzenia szkoły miejscowej, ma fundusz ten być użyty na inne inwestycje obok sumy 100 000 Koron, przyznanej na inwestycje w protokole z 22. grudnia 1906 roku.

- b) W sprawie warunku z punktu X. uchwały gminy miasta Krakowa oświadcza, że mieszkańcy gminy Grzegórzek-Piasków korzystać będą ze studzien publicznych wodociągowych na równi z mieszkańcami Krakowa.

10. Dąbie.

Uchwała, zgadzająca się na przyłączenie tej gminy do miasta Krakowa, z dnia 25. lutego 1905 i z dnia 12. stycznia 1907.

Ostateczne układy objęte są protokołami z dnia 22. grudnia 1906 i z dnia 23. stycznia 1907, a zatwierdzone zostały uchwałą Rady gminnej w Dąbiu z dnia 23. stycznia 1907.

A. Punkta protokołu układów zupełnie równe punktom protokołu gminy Półwie Zwierzynieckie względnie innej gminy sąsiedniej.

Wstęp.

I. Przejęcie majątku i dobra gminnego, praw i zobowiązań (1).

II. Użycie kapitałów gminnych (2).

III. Użytkowanie z pastwiska gminnego (Zwierzyniec 4).

V. Przyznanie prawa przynależności i uczestnictwa w Krakowie przynależnym i uczestnikom gminy Dąbie z Beszczem i Głębinowem (7).

VI. Przyznanie dla gminy Dąbie jednego reprezentanta w Radzie miasta Krakowa (8).

VII. Poczynienie zabiegów, aby wymiar podatku domowo-czynszowego wskutek przyłączenia gminy Dąbie do Krakowa nie uległ zmianie (Czarna Wieś 4).

VIII. Uznanie obowiązku do starania się o potrzeby publiczne przyłączonej gminy Dąbie (11).

IX. Chów nierogacizny, bydła i koni (12).

X. Przyznanie okresu przejściowego dla zmiany pokrycia dachów na ogniotrwałe i do przerobienia dołów kłoczących. Pozwolenie na utrzymywanie gnojowisk (13).

XI. Podjęcie ze strony miasta Krakowa swoim kosztem starań o przyłączenie gminy Dąbie (15).

XII. Dołożenie starań, aby bydło na chów przeznaczone wolne było od kaucyi oraz aby plony z pól zwożone wolne były od akcyzy, tudzież aby bydło pędzone na pastwisko i zaprzęgi wyjeżdżające dla celów gospodarczych na pola wolne były od opłaty kopytkowego (Zwierzyniec 7).

B. Punkta odrębne.

IV. Gmina miasta Krakowa zgadza się dozwolnić właścicielom gospodarstw rolnych w Dąbiu z Beszczem i Głębinowem, już obecnie pobudowanym na pastwisku gminnym, aby mogli dokupić dla arrondacyi gospodarstw ilość gruntu, znajdującą się między ich obejściami, a wytyczyć się mającą linią regulacyjną —

zaś co do realności położonych obok drogi głównej między ich obejściami a tą drogą, — a to po cenie 1 korona 50 hal. za sążeń gruntu.

Co do nabycia samoistnych parcel budowlanych z pastwiska gminnego, gmina miasta Krakowa oświadcza, iż kwestya ta ze sprawą inkorporacji gminy Dąbia z Beszczem i Głębinowem do miasta Krakowa połączoną być nie może.

XIII. W sprawie życzenia, aby w Dąbiu nie urządzono domu rozputy, gmina miasta Krakowa przyrzeka się odnieść do c. k. Dyrekcyi Policji.

XIV. Życzenia, następującymi punktami objęte, gmina miasta Krakowa obowiązuje się spełnić:

1. Psy łańcuchowe będą wolne od opłaty.

2. Magistrat stoł. król. miasta Krakowa będzie się starał po przyłączeniu gminy Dąbie o zniesienie rewersów demolacyjnych.

3. Wierzytelny odpis tej uchwały (ugody), zaopatrzony podpisami JWP. Prezydenta i ustawą wymaganą ilości członków Rady miejskiej, będzie doręczony gminie Dąbie, a to jako gwarancya dotrzymania warunków w tej umowie zawartych.

XV. Warunek, aby po przyłączeniu gminy Dąbie tamtejsza szkoła 2 klasowa z dopełniającym kursem sadowniczo-ogrodniczym została przekształconą na 4 klasową, na razie przynajmniej mieszaną — gmina miasta Krakowa przyjmuje.

C. Punkta dodatkowe.

1. Życzenia, aby cegielnie wolne były od myt, jako znajdujące się w obrębie gminny Dąbie, a temsamem w obrębie przyszłego Wielkiego Krakowa, gmina miasta Krakowa uwzględnić nie może i żąda odstąpienia od niego, gdyż żadnej z gmin, inkorporować się mających, nie przyznano podobnej koncesyi.

2. Życzenie, poniżej wyrażone, gmina miasta Krakowa przyrzeka spełnić: „Ze względu, że przez utworzenie Wielkiego Krakowa otworzy się bardzo wiele różnych posad przy Magistracie, przeto Rada gminna uprasza JWPana Prezydenta miasta Krakowa, aby raczył na razie prenotować, a po przyłączeniu gminy Dąbie z Beszczem i Głębinowem uwzględnić życzenia niżej przytoczonych członków Rady gminnej i nadał im przed innymi obcymi odpowiednie posady przy Magistracie Wielkiego Krakowa. Do członków Rady gminnej, ubiegających się o posadę, należą: Antoni Ostrożny, wójt; Jakób Michno, zastępca wójta; Jędrzej Oleksy, asesor; Tomasz Antos, pisarz gminny; Wojciech Antos, Paweł Mastek i Ignacy Golonek, radni.

3. Co do życzenia, aby JW. Pan Prezydent raczył wysłać na miejsce do Dąbia geometrę miejskiego, a to na koszt miasta Krakowa, dla uregulowania spraw w punkcie IV. powyżej podanych, gmina miasta Krakowa oświadcza, iż zaraz po przyłączeniu gminy Dąbie na koszt miasta Krakowa geometra wydelegowany zostanie.

11. Dębniki.

Uchwała Rady gminnej, zgadzająca się na przyłączenie tej gminy do miasta Krakowa, z dnia 17 marca 1904. Ostateczne układy obejmuje protokół z dnia 19. grudnia 1906 zatwierdzony uchwałą Rady gminnej w Dębnikach z dnia 29. grudnia 1906 roku.

A. Punkta protokołu układów zupełnie równe punktom protokołu gminy Półwie Zwierzyńskie względnie innej gminy sąsiedniej.

Wstęp.

I. Przejęcie majątku i dobra gminnego, praw i zobowiązań (1).

II. Użycie kapitałów gminnych (2).

V. Inwestycje drogowe, oświetlenie, studnie wodociągowe, kanalizacja, regulacja ulic. (5).

VI. Przyznanie prawa przynależności uczestnictwa w Krakowie przynależnym i uczestnikom gminy Dąbie (7).

VII. Przyznanie dla gminy Dębniiki jednego reprezentanta do Rady miejskiej w Krakowie (8).

VIII. Poczynienie zabiegów, aby przez przyłączenie Dębniiki do Krakowa wymiar podatku domowo-czynszowego nie uległ zmianie (Czarna Wieś 4).

IX. Uznanie obowiązku do starania się o potrzeby publiczne przyłączonej gminy Dębniiki (11).

X. Podjęcie przez gminę miasta Krakowa swoim kosztem starań o przyłączenie gminy Dębniiki.

B. Punkta odrębne.

III. Gmina miasta Krakowa przyrzeka przyjąć wymienionych w uchwale funkcyjonyusz y gminnych t. j. naczelnika gminy, sekretarza gminnego i dwóch pachołków gminy Dębniiki do służby miasta Krakowa z odpowiednim przydzieleniem i z prawami, przysługującymi funkcyjonyuszom miejskim odpowiedniej kategorii oraz z policzeniem im lat służby, przebytych w służbie gminy Dębniiki, przyznaje im pobory co najmniej w tej wysokości, jakie mieć będą w swej gminie w dniu 1 stycznia 1907 na zasadzie już uchwalonego budżetu na rok 1907.

IV. Gmina miasta Krakowa dokładać będzie starań, aby przy budowie nowych mostów na Wiśle uwzględniono o ile możności postulaty gminy Dębniiki; do tego zaś czasu, a najpóźniej do końca roku 1908, urządzony zostanie na Wiśle przewóz łodzią, jednak dla względów porządkowych za opłatą, której wysokość niema przenosić 2 hal. od osoby. — Gmina miasta Krakowa zastrzega sobie wybór odpowiedniego miejsca.

C. Punkta dodatkowe.

- a) Świadczenia gminy Dębniiki na rzecz konkurencyi kościelnej do Podgórz a, o ile nie dotyczą majątku gminnego, obowiązywać mają tylko do końca roku 1907. — Miasto Kraków wyraźnie zastrzega sobie, że ciężącego na parafianach obowiązku uiszczenia konkurencyi na budowę kościoła parafialnego w Podgórz u na siebie nie przyjmuje, lecz konkurencyę tę sami parafianie bez regresu do gminy miasta Krakowa ponieść mają
- b) Gmina miasta Krakowa przyrzeka dołożyć starań, aby przy roztrząsaniu sprawy kollektorów, uwzględniono także potrzebę budowy kollektora po prawym brzegu Wisły wzdłuż granic gminy Dębniiki.

12. Zakrzówek z Kapelanką.

Uchwała Rady gminnej, zgadzająca się na przyłączenie tej gminy do miasta Krakowa z 20. kwietnia 1904. i z 11. stycznia 1907.

Ostateczne układy obejmują protokoły z dnia 21. grudnia 1906 r. i z dnia 21. stycznia 1907 roku, zatwierdzone uchwałą Rady gminnej w Zakrzówku z dnia 21. stycznia 1907.

A. Punkta protokołu układów zupełnie równe punktom protokołu Półwsia względnie innej gminy sąsiedniej.

Wstęp.

I. Przejęcie majątku i dobra gminnego, praw i zobowiązań (1).

II. Użycie kapitałów gminnych (2).

V. Inwestycje, oświetlenia drogowe, kanalizacja, publiczne studnie wodociągowe, regulacja ulic (5).

VII. Przyznanie prawa przynależności i uczestnictwa w Krakowie przynależnym i uczestnikom gminy Zakrzówek z Kapelanką (7).

VIII. Przyznanie dla gminy Zakrzówek z Kapelanką jednego reprezentanta do Rady miejskiej (8).

IX. Chów nierogacizny, koni i bydła (12).

X. Podjęcie przez m. Kraków swoim kosztem starań o przyłączenie gminy Zakrzówek z Kapelanką. (15).

B. Punkta odrębne.

III. Gmina m. Krakowa zobowiązuje się nienaruszać prawa mieszkańców Zakrzówka i Kapelanki do użytkowania z pastwiska gminnego przez lat dwadzieścia.

IV. Gmina m. Krakowa obowiązuje się spełnić następujące życzenia:

1. Gmina m. Krakowa poczyni starania, ażeby dla udogodnienia komunikacji między Zakrzówkiem a Krakowem przy sposobności budowy kanału spławnego wykonano w czasie do 5 lat most na Wiśle w okolicy w przedłużeniu ulicy Dietlowskiej.

2. Gmina miasta Krakowa postara się o przydzielenie przyłączonej gminy Zakrzówka z Kapelanką do najbliższego okręgu sądowego -- ewentualnie i do najbliższej parafii.

3. Gmina miasta Krakowa starać się ma o bezpieczeństwo publiczne w przyłączonej gminie Zakrzówek z Kapelanką.

4. Gmina m. Krakowa obowiązana będzie wręczyć każdemu z członków Rady przyłączonej gminy Zakrzówek z Kapelanką wierzytelny odpis zawrzeć się mającej umowy.

VI. Gmina m. Krakowa przyrzeka uwolnić właścicieli wszystkich, obecnie istniejących domów w gminie Zakrzówka z Kapelanką od obowiązku połączenia tych domów z wodociągiem miejskim na okres lat 10, od dnia inkorporacji liczyć się mający, i nie żądać od nich w tym okresie opłat wodociągowych od domów z wodociągiem niepołączonych. Właściciele domów istniejących w czasie wcielenia gminy Zakrzówka z Kapelanką do miasta Krakowa, o ile te zostaną w okresie przejściowym połączone z wodociągiem miejskim, jakoteż właściciele wszystkich w tymże okresie powstałych domów nowych mają uiszczać opłaty wodociągowe według ustawy obowiązującej w mieście Krakowie -- o ile w dotyczących ulicach rury wodociągowe będą założone.

XI. Reprezentanci miasta Krakowa przyrzekają, iż mieszkańcy Zakrzówka z Kapelanką z tytułu gwarancji za zobowiązania powiatowej Kasy oszczędności wielickiej po przyłączeniu nie będą pociągane do żadnych specjalnych podatków względnie dodatków.

XII. Gmina m. Krakowa przyrzeka przyjąć wymienionych w uchwale gminnej funkcyjaryuszy, a to jednego policyanta i jednego stróża nocnego do służby miasta Krakowa z odpowiednim przydzieleniem i z prawami przysługującymi funkcyjaryuszom miejskim odpowiedniej kategorii, przyznając im pobory w tej wysokości, jakie mieli w swej gminie w dniu 1. stycznia 1906 roku.

C. Punkta dodatkowe.

1. Gmina m. Krakowa obowiązuje się wybudować w swoim zarządzie szkołę w gminie Zakrzówek z Kapelanką w ciągu 1907 r. i wykończyć ja w roku 1908 --

zastrzegając sobie, że gmina Zakrzówek z Kapelanką zobowiąże się na wypadek niedojścia do skutku inkorporacji zwrócić gminie miasta Krakowa ewentualną całą nadwyżkę kosztów budowy. Dla celu powyższego przejmuje gmina m. Krakowa wymienione w uchwale Rady gminnej z 11. stycznia 1907 fundusze, na budowę szkoły przeznaczone, a mianowicie fundusz zakładowy w kwocie 1.600 koron z pn., książeczkę powiatowej Kasy Oszczędności w Wieliczce na 20.000 kor. z pn., resztę funduszu pożyczkowego znajdującego się w Kasie gminnej, pozostałego po zakupnie gruntu pod szkołę w wysokości około 2.000 koron z pn., oraz kwotę uzyskać się mającą ze sprzedaży skrawków gruntu gminnego dla jego regulacji.

Szkola ma być wybudowaną na gruncie, już przez gminę Zakrzówek z Kapelanką zakupionym.

Miasto Kraków zastrzega sobie prawo czynienia za wiedzą reprezentacji gminy Zakrzówka z Kapelanką zmian w planach na budowę szkoły.

2. W sprawie wdrożenia starań, aby gminę Zakrzówek z Kapelanką uwolnić od płacenia datku konkurencyjnego na budowę kościoła parafialnego w Podgórzu — reprezentanci miasta Krakowa oświadczają, iż do życzenia tego przychylić się nie mogą, bo sprawa ta leży poza ich kompetencją.

13. Ludwinów.

Uchwały Rady gminnej, zgadzające się na przyłączenie tej gminy do Krakowa, z 15. czerwca 1904, 13. czerwca 1906 i 14. stycznia 1907.

Ostateczne układy obejmują protokoły z 22. grudnia 1906 i 14. stycznia 1907 z dodatkiem uchwały Komisji dla rozszerzenia granic miasta Krakowa z dnia 21. stycznia 1907. Protokoły powyższe zostały zatwierdzone uchwałą Rady gminnej w Ludwinowie z 14. stycznia 1907.

A Punkta protokołu zupełnie równe punktom protokołu Półwsia Zwierzynieckiego lub innej gminy sąsiedniej.

Wstęp.

II. Użycie kapitałów gminnych (1).

IV. Przyznanie prawa przynależności i uczestnictwa w Krakowie przynależnym i uczestnikom gminy Ludwinów (7).

V. Uznanie obowiązku do starania się o publiczne potrzeby przyłączonej gminy Ludwinów (11).

VI. Podjęcie przez m. Kraków swoim kosztem starań o przyłączenie gminy Ludwinów (15).

VII. Podjęcie starań, aby przez przyłączenie do Krakowa wymiar podatku domowo-czynszowego w Ludwinowie nie uległ zmianie (Czarna wieś 4).

VIII. Ulgi wodociągowe (Zwierzyniec 17).

XI. Przyznanie dla gminy Ludwinów jednego reprezentanta do Rady miejskiej w Krakowie (8).

XII. Uwolnienie po przyłączeniu od gwarancji za zobowiązania powiatowej Kasy Oszczędności w Wieliczce (Zakrzówek 11).

B. Punkta odrębne.

I. Gmina m. Krakowa zgadza się na przyłączenie do majątku gm. m. Krakowa wszelkiego majątku i dobra gminnego gminy Ludwinowa. Gmina m. Krakowa przejmuje wszelkie prawa gminy Ludwinowa i wstępuje bezwarunkowo w te zobowiązania, które do chwili przyjęcia niniejszego protokołu przez Radę gminną

w Ludwinowie gmina ta na podstawie ważnie powziętych uchwał zaciągnęła. Za zobowiązania, wynikłe z umów zawartych przez gminę Ludwinów na podstawie uchwał, powziętych w międzyczasie, od przyjęcia niniejszego protokołu, aż do rzeczywistego wcielenia gminy Ludwinów do m. Krakowa, ta ostatnia gmina o tyle tylko będzie zobowiązana, o ile te umowy przyjdą do skutku na podstawie pisemnego zezwolenia Prezydenta m. Krakowa.

W dniach 14 po zatwierdzeniu niniejszego protokołu przez Radę miasta Krakowa gmina Ludwinów złoży gminie krakowskiej pisemną deklarację, na podstawie której w stanie czynnym nieruchomości, własnością gminy Ludwinowa będących, zanotowanem zostanie ograniczenie, że od chwili nabycia mocy obowiązującej przez ustawę inkorporacyjną pozbycie i obciążenie tych nieruchomości lub ich części tylko za zezwoleniem gminy m. Krakowa nastąpić może.

III. Gmina m. Krakowa obowiązuje się dla dogodności mieszkańców Ludwinowa najdalej do końca roku 1908 urządzać przewóz przez Wisłę osób łodzią w położeniu ze strony Ludwinowa od prawego brzegu Wilgi do granicy Podgórskiej, zastrzegając sobie dla utrzymania porządku prawo poboru maksymalnej opłaty po 2 hal. od osoby.

IX. Co do wymienionych w uchwale Rady gminnej żądań i życzeń pod względem zaprowadzenia oświetlenia gazowego ulic, budowy publicznych studzien wodociągowych, zaprowadzenia kanalizacyi, urządzenia bruków, chodników i ścieków, oraz regulacyi ulic, miasto Kraków zobowiązuje się zaraz po przyłączeniu gminy Ludwinowa przystąpić do stopniowego spełnienia postulatów pod tym względem w uchwale wyrażonych.

X. Gmina m. Krakowa przyrzeka przyjąć wymienionych w uchwale funkcyjaryuszów gminnych, a to: naczelnika gminy, sekretarza gminy i dwóch policyantów do służby m. Krakowa z odpowiednim ich przydzieleniem i z prawami przysługującymi funkcyjaryuszom miejskim odpowiedniej kategorii, przyznając im pobory w tej wysokości, w jakiej je tejże kategorii funkcyjaryusze w mieście Krakowie pobierają.

B. Obszary dworskie.

1. Obszary dworskie Konwentu PP. Norbertanek: Półwsie Zwierzynieckie i Zwierzyniec.

Układ o przyłączenie powyższego obszaru dworskiego do miasta Krakowa obejmuje protokół z dnia 18. stycznia 1907.

Pełnomocnik Konwentu PP. Norbertanek w Półwsiu Zwierzynieckim ks. Prałat Dr. Czesław Wądołny oświadcza imieniem powyższego Konwentu, iż zgadza się na przyłączenie do miasta Krakowa obszaru dworskiego w Półwsiu Zwierzynieckim i w Zwierzyncu, własnością Konwentu PP. Norbertanek będącego, a to pod warunkiem, że klasztorowi w obszarze dworskim przyznane zostaną wszystkie te koncesye, które przyznane zostały gminie Zwierzyniec, a nadto pod dalszymi, następującymi warunkami:

1. Konsensy przemysłowe, istniejące, zostają nadal w posiadaniu Konwentu PP. Norbertanek.

2. Drogi publiczne, istniejące na obszarze dworskim w Półwsiu Zwierzynieckim i Zwierzyncu, będą utrzymywane w dobrym stanie przez gminę miasta Krakowa.

3. Gmina miasta Krakowa zezwoli klasztorowi na rzeź bydła własnego i nierogacizny we własnej rzeźni, odpowiednio do wymagań sanitarnych urzędzonej.

4. Gmina m. Krakowa uwolni wszystkie budynki folwarczne klasztoru Zwierzynieckiego bez rozróżnienia czy parterowe lub piętrowe, tudzież czy mieszkalne czy też wyłącznie gospodarskie od obowiązku połączenia ich z wodociągiem miejskim i od opłat wodociągowych od budynków, z wodociągiem niepołączonych, jak długo budynki te będą własnością klasztoru PP. Norbertanek i jak długo służyć będą celom rolniczym. Natomiast inne mieszkalne nie folwarczne, obecnie istniejące, parterowe budynki klasztorne korzystać będą z takiego samego uwolnienia tylko przez lat 20, licząc od dnia inkorporacji.

Reprezentanci m. Krakowa oświadczają imieniem tejże gminy, iż warunki powyżej postawione przyjmują. Nadto przyjmują reprezentanci m. Krakowa dodatkowo objawione życzenie, by na folwarku Zwierzynieckim dozwoloną była budowa domów parterowych dla służby folwarcznej i klasztornej bez ograniczenia co do czasu. Ks. Prałat przyjmuje do wiadomości oświadczenie Prezydenta m. Krakowa, że przy sposobności reformy taryfy akcyzowej m. Kraków żądać będzie uwolnienia od akcyzy materiałów opałowych oraz tych wszystkich artykułów codziennej żywności, o których jest wzmianka w reskrypcie ministeryalnym, dotyczącym reformy taryfy akcyzowej krakowskiej z dnia 11. września 1901 L. 35228.

2. Obszar dworski hr. Lasockich: Dębniki-Rybaki.

Pismo, oświadczające zgodę na przyłączenie tego obszaru dworskiego do m. Krakowa, z dnia 4. czerwca 1904.

Ostatnie układy obejmuje protokół z dnia 30. stycznia 1907.

Przedstawiciel współwłaścicieli obszaru dworskiego w Dębnikach i Rybakach, Bronisław hr. Lasocki, oświadcza imieniem własnym i jako upoważniony ze strony reszty współwłaścicieli, iż zgadza się na przyłączenie obszaru dworskiego Dębniki-Rybaki do m. Krakowa, zastrzegając, aby wszystkie koncesje i warunki, pnd którymi gmina Dębniki zostanie przyłączoną do m. Krakowa, miały także zastosowanie do obszaru dworskiego w Dębnikach-Rybakach. W szczególności zastrzega hr. Bronisław Lasocki, aby wśród inwestycji, jakie w swoim czasie gmina m. Krakowa na obszarze dóbr Dębniki-Rybaki będzie czyniła, za najpilniejsze było uznane zaprowadzenie oświetlenia dróg.

Reprezentanci gminy m. Krakowa oświadczają, iż się na zastrzeżenia powyżej podane zgadzają.

Hr. Bronisław Lasocki zastrzega dalej, ażeby obszar dworski po przyłączeniu do Krakowa wolny był tak, jak i gminy z prawego brzegu Wisły położone, a objęte projektem przyłączenia, od specjalnych dodatków z tytułu gwarancyi za zobowiązania Wielickiej Kasy oszczędności.

Reprezentanci m. Krakowa na żądanie to się zgadzają.

Na podniesione żądanie, co do przyznania okresu przejściowego w przedmiocie przymusu wodociągowego, reprezentanci m. Krakowa oświadczają, iż przepisy przejściowe, wydane w powyższym względzie dla gmin z prawego brzegu Wisły, po ich przyłączeniu, będą zastosowane i do obszaru dworskiego Dębniki-Rybaki.

3. Obszar dworski p. Antoniego Jeżowskiego: Kapelanka przy Zakrzówku.

Pismo oświadczające zgodę na przyłączenie tego obszaru do m. Krakowa z 15. maja 1904 brzmi:

Do Świetnego Magistratu w Krakowie!

Odebrałem od Świetnego Magistratu zawiadomienie, że przy utworzeniu wielkiego Krakowa obszar dworski Kapelanka ma być przyłączony do Krakowa.

Mam zaszczyt zawiadomić Świetny Magistrat, że nie mam nic przeciw przyłączeniu obszaru dw. Kapelanka do Krakowa.

Antoni Jeżowski m. p.

Kraków, dnia 15. maja 1904.

Subkomitet Komisji Rady miasta, wybrany dla rozszerzenia granic m. Krakowa na posiedzeniu w dniu 18. grudnia 1906 oświadczenie powyższe przyjął do wiadomości i uchwalił, że obszar dworski w Kapelance należy przyłączyć do Krakowa, a to pod warunkami i koncesyami, jakie przyznane zostały dla gminy Zakrzówek z Kapelanką.

Komisja Rady miasta dla rozszerzenia granic Krakowa powyższą uchwałę Subkomitetu na posiedzeniu w dniu 21. stycznia 1907 zatwierdziła.

4. Obszary dworskie pp. Batków i współwłaścicieli 1. w Ludwinowie 2. w Zakrzówku.

Pismo, wyrażające zgodę na przyłączenie powyższych obszarów dworskich do miasta Krakowa, z dnia 6. lipca 1904 r.

Ostateczne układy obejmuje protokół z dnia 23. stycznia 1907.

Właściciele obszarów dworskich w Ludwinowie i Zakrzówku oświadczają po przeprowadzonych pertraktacjach z reprezentantami m. Krakowa, iż zgadzają się na przyłączenie do Krakowa obszarów dworskich w Ludwinowie i Zakrzówku pod tymi samymi warunkami, jakie przyznane zostały przez reprezentantów gminy m. Krakowa gminie Zakrzówek z Kapelanką, a które objęte są protokołami z dnia 21. grudnia 1906 i 21. stycznia 1907 r. — spisany w sprawie ostatecznych układów co do przyłączenia gminy Zakrzówka z Kapelanką do miasta Krakowa.

Osobno zastrzegają właściciele pomienionych obszarów dworskich, aby wśród inwestycji, jakie dla obszarów dworskich w Ludwinowie i Zakrzówku gmina m. Krakowa po inkorporacji tychże czynić zamierza, za najpilniejsze uznano zaprowadzenie oświetlenia i urządzenie chodników. Oprócz tego wyrażają właściciele powyższych obszarów dworskich życzenie, aby po inkorporacji w tamtych stronach bezzwłocznie zarządzono zaprowadzenie straży bezpieczeństwa.

Reprezentanci gminy m. Krakowa przyrzekają uczynić zadość życzeniom wyżej wyrażonym, oraz oświadczają swą zgodę na to, aby warunki i koncesje, pod którymi nastąpi przyłączenie gminy Zakrzówka do Krakowa, stały się także udziałem przyłączonych obszarów dworskich w Ludwinowie i Zakrzówku.

I. Rada powiatowa krakowska.

Protokół z dnia 23. stycznia 1907

spisany z posiedzenia delegatów Rady powiatowej krakowskiej z reprezentantami m. Krakowa oraz w obecności delegatów Wydziału krajowego w sprawie wydzielienia ze związku powiatowego gmin: Półwsia Zwierzynieckiego, Zwierzynca, Czarnej Wsi, Nowej Wsi Narodowej, Łobzowa, Krowodrzy, części Prądnika Białego po potok Sudoł, części Prądnika Czerwonego aż po rzekę Białuchę, a następnie gmin Grzegórzek-Piasków, Dąbia z Beszczem i Głębinowem oraz obszarów dworskich w Łobzowie i Olszy, jakoteż w Półwsiu Zwierzynieckim i Zwierzyncu — celem przyłączenia wspomnianych gmin i obszarów dworskich do gminy stoł. król. miasta Krakowa

Delegaci Rady powiatowej krakowskiej oświadczają na wstępie, iż są przychylni myśli rozszerzenia granic miasta Krakowa i w zasadzie godzą się na wyłączenie z powiatu krakowskiego gmin i obszarów dworskich powyżej wymienionych pod warunkiem jednak, aby ludność w reszcie powiatu krakowskiego z powodu tego wyłączenia nie została obciążona wyższymi dodatkami powiatowymi i składają oświadczenia pisemne do tego protokołu pod 1) i 2) dołączone.

Reprezentanci m. Krakowa oświadczają, iż zasadniczo nie uznają obowiązku prawnego gmin przyłączyć się mających do Krakowa, aby te świadczyć miały, względnie w ich imieniu miasto Kraków, na rzecz obcego związku administracyjnego.

Ze względów słuszności jednak reprezentanci miasta Krakowa oświadczają, iż chcąc umożliwić powiatowi nowe zorganizowanie administracji, zastosowanej do nowych warunków, gotowi są przejąć na etat gminy miasta Krakowa cały personal urzędniczy Rady powiatowej z przyznaniem mu wszelkich praw, jakie mu służą obecnie w stosunku do powiatu. Powiat winien jedynie uiścić za ten personal wkładki emerytalne za policzyć się mające do emerytury lata służby.

Reprezentanci powiatu oświadczają, że tej propozycji przyjąć nie mogą i że obstają przy poprzednio podanej propozycji.

Członek Wydziału krajowego poseł Dr. Wereszczyński proponuje, ażeby miasto Kraków, ułatwiając powiatowi krakowskiemu administrację powiatu, przyczyniło się do pokrycia kosztów administracyjnych, które w roku 1907 wynoszą 31.700 koron w takim stosunku, w jakim dodatki powiatowe do podatków w gminach, które mają być odłączone od powiatu krakowskiego, stoją do dodatków do podatków, opłacanych przez cały powiat, a to przez szereg lat dwudziestu. Mianowicie proponuje Członek Wydziału krajowego, ażeby powyższą zasadę ująć w cyfry i według tej zasady oznaczyć świadczenia miasta Krakowa na okragło 12.000 koron rocznie na lat dwadzieścia.

Reprezentanci miasta Krakowa, odbywszy krótką naradę, oświadczają, iż — stojąc nadal na zasadniczem stanowisku, poprzednio wyłuszczone — gotowi są przyjąć propozycję JWPana delegata Wydziału krajowego.

Delegaci Rady powiatowej oświadczają, iż od poprzednich swych propozycji odstąpić nie mogą i upraszają o udzielenie odpisu protokołu.

Wobec niezmiernych trudności, jakie się wyłaniają przy usiłowaniach, by dla uszczuplonego powiatu krakowskiego utrzymać dotychczasowe warunki bez nadmiernego obciążenia opodatkowanych — zastępcy obu stron interesowanych zwracają się do JWPana Delegata Wydziału krajowego z prośbą, by Wydział krajowy wyjednał powiatowi krakowskiemu odpowiednią pomoc finansową.

1. Oświadczenie delegatów Rady powiatowej krakowskiej.

Wskutek zamierzonego wyłączenia 10 gmin podmiejskich z powiatu krakowskiego, a przyłączenia ich do miasta Krakowa, nie mogą bezwarunkowo ci opodatkowani, którzy pozostaną w uszczuplonym powiecie, — ponosić wyższych dodatków powiatowych, niżby je ponosili, gdyby gminy odłączyć się mające pozostały przy powiecie.

Dlatego w razie tego odłączenia gmina miasta Krakowa byłaby obowiązana uiszczać powiatowi krakowskiemu spowodowany przez to ubytek w dodatkach powiatowych, dopóki ubytek ten nie zostanie wyrównany wzrostem podatków i dodatków w uszczuplonym powiecie.

Ubytek ten byłby obliczony w następujący sposób:

Za podstawę wymiaru stopy dodatków powiatowych Reprezentacja powiatowa będzie brała przeciętną z dziesięciu ostatnich przed wydzieleniem lat wydatność 1 halerza dodatku powiatowego.

Z końcem każdego roku Wydział powiatowy przedłoży Magistratowi stol. król. m. Krakowa potwierdzony przez c. gł. Urząd podatkowy w Krakowie wykaz pobranych w minionym roku dodatków powiatowych. O ile suma pobranych dodatków powiatowych będzie niższą od iloczynu, jaki wyniknie z oznaczonej wyżej przeciętnej z ostatnich 10 lat wydatności 1 haleraza dodatku powiatowego, tudzież z cyfry oznaczającej uchwaloną na odnośny rok stopę dodatku powiatowego (odnośnie do roku 1906 iloczyn ten wynosiłby $2792 \times 39 = 108.888$), różnicę tę pokryje gmina miasta Krakowa.

Ponieważ jednak w gminach, z powiatu wyłączyć się mających, wydatność 1 haleraza dodatku powiatowego wzrastała przeciętnie w ostatnich 10 latach o pewną kwotę corocznie (22 K za lata 1896—1906), przeto oprócz tego byłaby gmina miasta Krakowa obowiązana płacić powiatowi krakowskiemu kwotę wynikłą z pomnożenia tego corocznego przeciętnego wzrostu przez cyfrę, oznaczającą stopę dodatku powiatowego na odnośny rok, a to jako dalszy ubytek w dochodach z dodatków powiatowych.

Na poczet tych ubytków w dochodach z dodatków powiatowych, które dopiero po skończeniu każdego roku obliczone być mogą, — płacić będzie gmina miasta Krakowa powiatowi krakowskiemu kwartalnie z góry — a to w pierwszych pięciu dniach kwietnia, lipca i października każdego roku zaliczki, wynoszące w pierwszym roku po oddzieleniu gmin 4-tą część ubytków dodatków powiatowych, obliczonego z przecięcia ostatnich lat 10, a w następnych latach czwartą część ubytku obliczonego za rok poprzedni. — W pierwszych 10 dniach stycznia każdego roku nastąpi obliczenie i zapłata reszty ubytku dochodu z dodatków powiatowych za rok miniony.

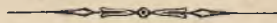
2. Oświadczenie reprezentantów Rady powiatowej krakowskiej.

Czyniąc zadość życzeniu zastępców gminy miasta Krakowa o ujęcie w cyfry wysokości ekwiwalentu, żądanego z powodu zamierzonego wyłączenia z powiatu krakowskiego, a przyłączenia do miasta Krakowa kilku gmin — zastępcy Wydziału powiatowego krakowskiego podają, co następuje:

Tytułem ubytku w dochodach z dodatków powiatowych, spowodowanego wyłączeniem na rzecz miasta Krakowa kilku gmin katastralnych, uszczuplony powiat krakowski na pokrycie swych wydatków pobierać będzie od gminy miasta Krakowa albo od innych korporacyj:

- a) przez pierwsze po wyłączeniu gmin lat dziesięć po 40.000 K rocznie;
- b) przez następne 40 lat kwoty co rok o tysiąc K mniejsze tak, iż w roku pięćdziesiątym od wydzielenia otrzyma tylko 1000 K, a z upływem roku pięćdziesiątego ustanie pobór tego ekwiwalentu.

W każdym z powyższych 50 lat wypłata ekwiwalentu nastąpi w 4 równych ratach kwartalnych z dołu w pierwszych 5 dniach kwietnia, lipca, października i stycznia za kwitami nieostemplowanymi.

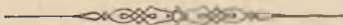

II. Oświadczenie Wydziału powiatowego w Wieliczce z dnia 10. lutego 1907 r.

W odpowiedzi na pismo z dnia 6. lutego 1907 L. 142 B. S. zawiadamiamy niniejszem Prezydyum Magistratu, iż Wydział powiatowy na posiedzeniu w dniu 9. lutego 1907 L. 655/06 postanowił, z zastrzeżeniem zatwierdzenia swej uchwały

przez pełną Radę powiatową, nie sprzeciwiać się w zasadzie odłączeniu od powiatu autonomicznego wielickiego gmin Dębni, Ludwinów i Zakrzówek, wraz z obszarami dworskimi Dębni z Rybakami, Ludwinów i Zakrzówek z Kapelanką i przyłączeniu ich do miasta Krakowa.

Ponieważ gminy te, związane obecnie z powiatem gwarancją za straty poniesione przez powiatową Kasę Oszczędności w Wieliczce, dalej wspólnymi długami, wreszcie wspólnym statutem emerytalnym, oraz wspólną administracją, która po ich odpadnięciu zmniejszoną być nie może, nie mogłyby być odcięte bez materialnej szkody dla powiatu, przeto Wydział powiatowy widzi się zmuszonym żądać w imieniu pozostałej, 120.000 głów liczącej ludności powiatu, pewnej indemnizacji. Indemnizacja ta, w toku rokowań ustalić się mająca, musiałaby prócz procentowego uwzględnienia wysokości strat kasowych i reszty długów powiatu, zapewnić powiatowi przynajmniej dotychczasową wysokość wydatności 1 halerza dodatków do podatków, oraz wyrównać straty, które powiat poniesie przez utratę myta mostowego i drogowego.

U S T A W A

z dnia 1907 roku w przedmiocie przyłączenia kilkunastu gmin i kilku obszarów dworskich do miasta Krakowa, wyłączenia tychże gmin i obszarów dworskich z okręgów Rad powiatowych krakowskiej i wielickiej, tudzież w przedmiocie zmiany ustawy z dnia 6. października 1901 Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 108, nadającej statut dla stoł. król. miasta Krakowa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminy i obszary dworskie, w krakowskim autonomicznym powiecie położone, a mianowicie gminy: Półwie Zwierzynieckie; Zwierzyniec; Czarna Wieś z Kawiorami; Nowa Wieś Narodowa; Łobzów; Krowodrza; Grzegórzki-Piaski; Dąbie z Bieszczem i Głębinowem; część gminy Prądnik Biały, położona po prawym brzegu potoku Sudoł, część gminy Prądnik Czerwony, leżąca po prawym brzegu rzeki Białuchy, a z przysiółka Prądnika Czerwonego — Olszy część aż po obecny wał fortyfikacyjny; oraz obszary dworskie: Półwie Zwierzynieckie i Zwierzyniec — a następnie gminy i obszary dworskie, położone w autonomicznym powiecie wielickim, a mianowicie gminy: Ludwinów, Zakrzówek z Kapelanką i Dębniki — oraz obszary dworskie: Ludwinów, Zakrzówek, Kapelanka i Dębniki z Rybakami — zostają połączone z miastem Krakowem w jedną gminę miejscową pod wspólną nazwą stołeczne królewskie miasto Kraków.

Art. II.

Wskutek tego połączenia przestają w Artykule I. wymienione a w całości do Krakowa wcielone gminy i obszary dworskie istnieć jako samodzielne jednostki administracyjne, tamże zaś wyszczególnione części gmin Prądnik Biały i Prądnik Czerwony z Olszą zostają odłączone od dotyczących gmin.

Art. III.

Granica rozszerzonego miasta Krakowa od strony samodzielnej części gminy Prądnik Biały biegnie środkiem koryta potoku Sudół, a mianowicie środkiem parceli l. k. 553, aż do jej wschodniego końca, od tego punktu zaś północno-wschodnią granicą parceli l. k. 140/2, a następnie północną granicą parceli l. k. 513 i 532 aż do północnego końca wschodniej granicy odłączonej części gminy Prądnik Biały; a od strony samodzielnej części gminy Prądnik Czerwony biegnie nowa granica środkiem rzeki Białuchy, stanowiącej parcelę l. k. 1100.

Od strony obszaru dworskiego Olsza odcina granicę rozszerzonego miasta Krakowa wschodnią stroną parceli l. k. 66/3 i południową stroną parceli l. k. 79 leżącą między parcelą l. k. 80/1, a wschodnią stroną parceli l. k. 66/3.

Art. IV.

Równocześnie z przyłączeniem do Krakowa zostają wymienione w Art. I. gminy i części gmin oraz obszary dworskie wyłączone z odnośnych okręgów Rad powiatowych krakowskiej i wielickiej.

Art. V.

Gmina miasta Krakowa przejmuje prawa i obowiązki gmin w całości przyłączonych, z wyjątkiem praw i obowiązków wypływających z takich umów, które potrzebują do ważności swej zatwierdzenia przez władze przełożone, a które zatwierdzenia tego do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy jeszcze nie uzyskały.

Co do stosunków gminy miasta Krakowa z gminami, z których tylko części odłączono celem ich przyłączenia do Krakowa, obowiązują umowy zawarte między temiż gminami a gminą miasta Krakowa.

Art. VI.

Gmina miasta Krakowa obowiązana jest ściśle dopełnić zobowiązań przyjętych mocą zawartych z wymienionymi w Art. I. gminami i obszarami dworskimi umów, zatwierdzonych uchwałą Rady miasta z 19. września 1907.

Nad ściśłem dopełnieniem powyższych zobowiązań czuwać będzie Wydział krajowy, któremu w tym celu służy prawo zarządzić stosowne środki zaradcze.

Gdyby Rada miejska nie wstawiła we właściwym czasie w swój budżet kwoty, potrzebnej na pokrycie wydatków połączonych z wypełnieniem takiego zobowiązania, będzie miał Wydział krajowy prawo kwotę tę wstawić do budżetu miejskiego.

Art. VII.

W celu złagodzenia względnie usunięcia utrudnień w administracji powiatowej, powstających z powodu wyłączenia z okręgu Rady powiatowej krakowskiej i wielickiej gmin

i obszarów dworskich, w Art. I. wymienionych, oraz w celu uregulowania stosunków wynikłych z odpowiedzialności za zobowiązania wielickiej Kasy oszczędności gmin i obszarów dworskich, w wielickim powiecie autonomicznym położonych, a również w Art. I. wymienionych, oraz w celu objęcia w zarząd leżących w obrębie przyłączonego terytorium dróg powiatowych i utrzymywania tychże jako dróg gminnych — ma gmina miasta Krakowa zawrzeć układy z Radami powiatowemi krakowską i wielicką. Gdyby między gminą miasta Krakowa a Radą powiatową krakowską lub wielicką porozumienie nie doszło do skutku, nastąpi ostateczne ułożenie odnośnych stosunków w drodze ustawodawstwa krajowego.

Art. VIII.

Prawo propinacyjne na terytoryach gmin i obszarów dworskich, do miasta Krakowa przyłączonych, pozostaje niezmienione do końca roku 1910.

Po roku 1910 terytorya te podlegać będą przepisom, obowiązującym dla miasta Krakowa (Art. I. ustawy krajowej z 20. grudnia 1905 Dz. u. kr. Nr. 11. ex 1906).

Art. IX.

Ustawy krajowe, obowiązujące w mieście Krakowie, mają obowiązywać także i w powstałym przez przyłączenie sąsiednich gmin i obszarów dworskich powiększonym terytorium miasta Krakowa, o ile tą ustawą dla tego terytorium osobne przepisy nie zostały wydane.

W sprawie przepisów budowlanych dla terytorjów przyłączonych do miasta Krakowa gmin i obszarów dworskich wydane zostaną w drodze ustawy krajowej osobne postanowienia z uwzględnieniem zawartych umów (Art. VI.) i stosunków miejscowych.

Do czasu ustawodawczego uregulowania powyższych stosunków obowiązywać będzie w przyłączonych terytoryach ustawa budownicza dla miasta Krakowa z dnia 18. lipca 1883 Nr. 63. Dz. u. kr. zmieniona częściową ustawą z dnia 28. marca 1905. Nr. 57. Dz. u. kr., z następującymi wyjątkami:

1. Istniejące dotąd na całym obszarze do miasta Krakowa niniejszą ustawą przyłączonym nieogniotrwałe pokrycia dachów winny być w ciągu lat 15, licząc od dnia wejścia w życie tej ustawy, zamienione na ogniotrwałe.

2. Na przyłączonym do miasta Krakowa obszarze gminy Zwierzyniec wolno będzie przez lat 20 od dnia wejścia w życie tej ustawy stawiać domy parterowe. Również na folwarku Zwierzynieckim na terytorium przyłączonego do Krakowa obszaru dworskiego Zwierzyniec, stawiać będzie wolno parterowe domy, jednak tylko dla służby folwarcznej i klasztornej.

3. Rada miasta Krakowa jest upoważnioną do wydania, z uwzględnieniem zawartych umów (Art. VI.) i miejscowych stosunków, przejściowych przepisów co do urządzenia wzglę-

dnie przerobienia dołów kloaczych i gnojowisk oraz co do przebudowy istniejących budynków mieszkalnych i gospodarczych.

Art. X.

Postanowienia §. 18., §. 29., §. 30., §. 31., §. 32., §. 33. ustęp 1 i 2, §. 36. ustęp 2, 9 i 10, §. 41., §. 45., §. 53. ustęp 1 i 5 ustawy z dnia 6. października 1901 Dz. u. kr. Nr. 108, obejmującej statut gminy stoł. król. miasta Krakowa, znosi się w ich dotychczasowem brzmieniu, a natomiast opiewać mają, jak następuje:

§. 18.

Rada miejska składa się z 85 członków (radców miejskich).

Z powyższej ilości członków Rady miejskiej wybierają wyborcy zamieszkali na terytoryum Krakowa, jakie istniało przed obecnie dokonaniem przyłączeniem sąsiednich gmin i obszarów dworskich, 72 radców, a wyborcy zamieszkali na terytoryach przyłączonych obecnie do Krakowa gmin i obszarów dworskich 13 radców. W szczególności zaś wybierają wyborcy, zamieszkali na terytoryum dotychczasowej gminy: Ludwinów 1 radcę, Zakrzówek z Kapelanką 1 radcę, Dębники 1 radcę, Półwie Zwierzynieckie 1 radcę, Zwierzyniec 1 radcę, Czarna Wieś z Kawiorami 1 radcę, Nowa Wieś Narodowa 1 radcę, Łobzów 1 radcę, Krowodrza 2 radców, Część Prądnika Czerwonego i Olszy 1 radcę, Grzegórzki-Piaski 1 radcę i Dąbie z Beszczem i Głębinowem 1 radcę.

Wyborcy zamieszkali na przyłączonych do Krakowa obszarach dworskich będą wykonywali czynne prawo wyborcze razem z wyborcami tej gminy, z którą obszar dworski wspólną nosi nazwę.

Członków Rady miejskiej wybierają członkowie gminy, prawo głosowania mający. Gdyby powyższa liczba radców miejskich pomiędzy jednym a drugim wyborem przez śmierć lub rezygnację lub utratę urzędów się zmniejszyła, wtedy Rada miejska do pełnienia obowiązków radców przyzwie tych, którzy przy odnośnym wyborze po wybranych w kole, oddziale lub okręgu wyborczym, do którego ubyli radca należał, największą liczbę głosów otrzymali. Radcy, przez Radę miejską przybrani, tylko do najbliższych wyborów obowiązki pełnić będą (§. 45.).

§. 29.

Celem dopełnienia wyborów będą wyborcy, zamieszkali na terytoryum miasta Krakowa, jakie istniało przed obecnem przyłączeniem sąsiednich gmin i obszarów dworskich, podzieleni na trzy koła wyborcze:

W pierwszym mieścić się będą wyborcy, wymienieni w §. 19. pod literami a), b), c), d), e), f), g), h), i), k), l), m);

w drugim właściciele lub dożywotnicy nieruchomości, o których mówi §. 19. pod lit. n);

w trzecim wyborcy wymienieni w §. 19. pod literami o) i p).

Wyborcy, zamieszkali na terytoryach przyłączonych do Krakowa gmin i obszarów dworskich, będą wykonywali we wyznaczonych dla nich okręgach czynne prawo wyborcze razem, bez podziału na koła wyborcze.

§. 30.

Dla wyborców, zamieszkałych w granicach Krakowa, jakie istniały przed obecnem przyłączeniem sąsiednich gmin i obszarów dworskich, ustanawia się następujące oddziały dla wyborców koła drugiego i trzeciego:

Koło drugie podzielone będzie na dwa oddziały, według wysokości podatku. W tym celu należy ułożyć spis wyborców w porządku wysokości wymierzonego im na rok ostatni podatku domowo-czynszowego, gruntowego i 5% podatku od budynków uwolnionych od podatku domowo-czynszowego, poczynając od najwyżej, a kończąc na najniżej opodatkowanych.

Suma podatku tak uporządkowanego podzielona będzie na dwie połowy; wyborcy w pierwszej połowie ogólnej sumy podatkowej umieszczeni, stanowiąc będą pierwszy oddział, zaś należący do drugiej połowy, drugi oddział drugiego koła.

Koło trzecie podzielone będzie na trzy oddziały.

Oddział pierwszy obejmować będzie wyborców, wymienionych w §. 19. pod lit. p), tudzież z wyborów wymienionych w §. 19. pod lit. o), te osoby, które przy ostatnim rozkładzie podatku zarobkowego powszechnego zaliczone zostały do I. i II. klasy opodatkowanych.

Oddział drugi obejmować będzie z wyborców, wymienionych w §. 19. pod lit. o), te osoby, które są rękodzielnikami, posiadającymi kartę przemysłową na samoistnie prowadzony przemysł rękodzielniczy, o ile nie należą do oddziału pierwszego trzeciego koła.

Oddział trzeci obejmować będzie resztę wyborców wymienionych w §. 19. pod lit. o), nie zaliczonych ani do pierwszego ani do drugiego oddziału tego koła.

Wyborcy, zamieszkali na terytoryum dotychczasowej gminy Krowodrza, wybierać będą swoich członków Rady miejskiej w 2 terytoryalnych okręgach, a mianowicie wyborcy, zamieszkali na części dotychczasowej gminy Krowodrzy, graniczącej z dzielnicami Kleparz i Piasek aż po obecną linię akcyzową, wybierać będą wraz z wyborcami Krowodrzy muirowanej 1 radcę, a wyborcy, zamieszkali w Krowodrzy poza obecną linię akcyzową, wybierać będą drugiego radcę.

Wyborcy wszystkich innych przyłączonych do Krakowa gmin sąsiednich, o ile im według §. 18. niniejszego statutu służy prawo wyboru własnego reprezentanta do Rady miejskiej, wybierać ich będą w okręgach, odpowiadających granicom, jakie gminy te posiadały w czasie przyłączenia ich do miasta

Krakowa, powiększonym o terytoryum obszaru dworskiego, posiadającego z gminą wspólną nazwę.

§. 31.

Liczba wybrać się mających radców miejskich z terytoryum Krakowa, jakie istniało przed przyłączeniem sąsiednich gmin i obszarów dworskich, będzie podzielona pomiędzy trzy koła wyborcze w ten sposób, że na każde koło przypada po 24 radców.

W kole drugim każdy oddział wybiera połowę radców, na toż koło do wyboru przypadających.

W kole trzecim wybiera pierwszy oddział 10 radców, drugi oddział 4 radców, trzeci oddział 10 radców.

Liczbę radców wybierać się mających z terytoryów przyłączonych do Krakowa gmin i obszarów dworskich, tudzież okręgi, z których radcy ci mają być wybrani, podaje §. 18. i 30. tego statutu.

§. 32.

Spisy wyborców, zamieszkałych na tem terytoryum miasta Krakowa, jakie istniało przed obecnem przyłączeniem sąsiednich gmin i obszarów dworskich, sporządzone będą według wyżej wymienionych kół wyborczych i to w kole pierwszym w porządku alfabetycznym, w kole drugim i trzecim zaś w porządku wysokości podatku.

Dla każdego oddziału wyborczego koła trzeciego ułożony będzie odrębny spis wyborców. Spisy obejmować będą imiona i nazwiska wyborców (§. 30.), tytuł, na którym się ich prawo głosowania opiera, a w szczególności w kole drugim wymienienie realności, numeru, ulicy i dzielnicy miasta, zaś w kole trzecim wymienienie rodzaju zatrudnienia lub przedsiębiorstwa zarobkowego; w kole drugim i trzecim ma być uwidoczniiona obok każdego wyborcy cyfra podatkowa.

Dla każdego okręgu wyborczego na terytoryum Krakowa, powstałego przez przyłączenie sąsiednich gmin i obszarów dworskich, sporządzony będzie osobny spis wyborców. W spisie tym umieszczeni będą wyborcy, uprawnieni do głosowania według postanowień tego statutu, w porządku alfabetycznym, z uwidocznieniem obok każdego z nich tytułu (§. 30.), na którym się ich prawo głosowania opiera.

§. 33.

Ustęp 1. Każdy wyborca ma tylko jeden głos i to w tem kole lub w tym okręgu wyborczym, w którego spisie zamieszczony będzie.

Ustęp 2. Zasadą do zamieszczenia w kołach wyborczych jest główne zatrudnienie wyborcy.

§. 36.

Ustęp 2. Głosowanie odbywa się pisemnie kartkami, które zawierać mają tyle nazwisk, ilu członków Rady miejskiej odnośne koło, oddział lub okręg wybiera.

Ustęp 9. Wybrany w dwóch lub więcej oddziałach albo okręgach wyborczych powinien oświadczyć w dniach trzech, w którym oddziale albo okręgu wyborczym wybór przyjmuje, a gdyby żadnego nie dał oświadczenia, uważanym będzie za przyjmującego wybór w tym oddziale lub okręgu wyborczym, w którym najpierw wybranym został, a gdyby wybory w tych oddziałach lub okręgach [wyborczych] odbyły się równocześnie, w tym oddziale lub okręgu wyborczym, który los, wyciągnięty przez prezydenta miasta na pełnem posiedzeniu Rady miejskiej oznaczy.

Ustęp 10. W takim razie w innych oddziałach lub okręgach wyborczych za wybranych uważać należy tych, którzy po ostatnim wybranym najwięcej otrzymali głosów. W razie równości głosów zastosować należy analogiczne postanowienia ustępu 7. tegoż paragrafu.

§. 41.

Dla uzupełnienia miejsc, opróżnionych wskutek nieważności lub nieprzyjęcia wyboru, poleci Rada miejska prezydentowi rozpisać bezwłocznie na podstawie tych samych spisów nowy wybór w tem kole, oddziale lub okręgu wyborczym, w którym wybór był unieważniony lub nieprzyjęty.

§. 45.

Radcy miejscy z terytorium m. Krakowa, jakie istniało przed obecnem przyłączeniem sąsiednich gmin i obszarów dworskich, wybierani są na lat sześć. Co trzy lata połowa radców, z każdego koła i oddziału wyborczego wybranych, ustępuje, a na ich miejsce wstępują do Rady nowowybrani z właściwych kół wyborczych, wybory przeto do Rady miejskiej odbywają się co 3 lata.

Ustępujący radcy miejscy pozostają na urzędzie aż do prawomocnego przeprowadzenia nowych wyborów. Po upływie 3 lat od pierwszego wyboru ustępuje wskazana losiem połowa członków Rady. Losowanie radców ustępujących z końcem pierwszego trzylecia, winno nastąpić w takim czasie, aby nowe wybory na sześć tygodni przed ukończeniem kadencji nastąpić mogły. Losowania dokonywa prezydent miasta lub jeden z wiceprezydentów wobec zgromadzonej Rady.

Do mandatów, opróżnić się mających z końcem pierwszego trzylecia przez losowanie, tak samo do opróżnić się mających z końcem sześciolecia mandatów tych radców, którzy przez sześć lat swój urząd sprawowali, wliczyć należy mandaty tych radców, którzy w ciągu ostatniego trzylecia ubyli z Rady przez śmierć, rezygnację lub z innych przyczyn, statutem przewidzianych, i w ten sposób co trzy lata dokonać wyboru na wszystkie opróżnione mandaty.

Członkowie Rady miasta z okręgów utworzonych na przyłączeniu do Krakowa terytorium sąsiednich gmin i obszarów dworskich wybierani są również na lat sześć. Przewidziane w tym paragrafie losowanie połowy członków Rady po upływie 3 lat od pierwszego wyboru nie ma zastosowania do członków Rady miasta, wybranych z okręgów, utworzonych na przyłączeniu do Krakowa terytorium sąsiednich gmin i obszarów dworskich.

§. 53.

Ustęp 1. W razie rozwiązania Rady miejskiej przez polityczną władzę krajową mają być najdalej do sześciu tygodni ogłoszone i rozpisane nowe wybory 85 członków Rady.

Ustęp 5. Z radców, po rozwiązaniu Rady, wybranych z terytorium Krakowa, jakie istniało przed przyłączeniem sąsiednich gmin i obszarów dworskich, ustąpi po upływie pierwszego trzeclecia z każdego koła i oddziału połowa, którą los oznaczy. Losowania dokona prezydent na posiedzeniu Rady.

Losowanie powyższe nie dotyczy członków Rady miasta, wybranych z okręgów położonych na terytorjach przyłączonych do Krakowa sąsiednich gmin i obszarów dworskich.

Art. XI.

Czas trwania mandatu członków Rady miasta, wybranych z terytorium Krakowa, jakie istniało przed obecnym przyłączeniem sąsiednich gmin i obszarów dworskich, nie doznaje zmiany przez obecne rozszerzenie granic miasta Krakowa.

Art. XII.

Wybór członków rady miasta Krakowa z okręgów, utworzonych z powodu przyłączenia do miasta Krakowa gmin i obszarów dworskich, nastąpi po myśli przepisów tego statutu zaraz po faktycznym przejęciu tych gmin i obszarów dworskich pod zarząd gminy miasta Krakowa.

Wybrani z powyższych okręgów nowi członkowie Rady miasta pełnić będą swe funkcje aż do najbliższych wyborów do Rady miasta, poczem nastąpią tak na terytorium miasta Krakowa, jakie istniało przed obecnym przyłączeniem sąsiednich gmin i obszarów dworskich, jakoteż i na terytorium Krakowa, powstałym przez przyłączenie tychże gmin i obszarów dworskich, nowe wybory po myśli przepisów zawartych w Art. X. tejże ustawy i w odnośnych paragrafach obowiązującego w Krakowie statutu miejskiego.

Art. XIII.

Termin, w którym wymienione w art. I. tejże ustawy gminy i obszary dworskie, względnie części gmin przejdą pod zarząd Rady miejskiej i Magistratu stoł. król. miasta Krakowa, wyznaczy c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym, nie wcześniej jednak, aż dojdzie do skutku ugoda z Radami powiatowemi krakowską i wielicką (art.

VII.), albo wejdzie w życie ustawa krajowa, regulująca stosunki pomiędzy gminą miasta Krakowa, a temi Radami powiatowemi.

Z dniem tym przestaną na przyłączonych do miasta Krakowa terytoryach obowiązywać ustawy krajowe, którym one jako gminy wiejskie względnie obszary dworskie i składowe części autonomicznych powiatów podlegały, a natomiast zaczną obowiązywać ustawy krajowe (artykuł IX), którym podlega miasto Kraków.

Z dniem powyższym zostaną rozwiązane Rady gminne w gminach przyłączonych w całości do miasta Krakowa.

Do terminu w niniejszym artykule oznaczonego pozostanie w terytoryach do miasta Krakowa przyłączonych nadal w mocy urzędowa działalność c. k. władz państwowych administracyjnych.

Art. XIV.

Od chwili wejścia w życie niniejszej ustawy, zarządy gmin w całości przyłączonych nie mogą bez zgody Prezydenta m. Krakowa zaciągać nowych zobowiązań ani też zawierać umów, względnie przedsiębrać czynności, któreby pociągały za sobą zmiany w stanie posiadania, obciążenia lub używania majątku i dobra gminnego oraz nie mogą czynić wydatków budżetem gminnym nie przewidzianych. Budżety, uchwalone w powyższym czasie przejściowym na rok następny przez Rady powyższych gmin, muszą być zatwierdzone przez Prezydenta m. Krakowa.

Przeciw odmowie Prezydenta miasta Krakowa przysługuje jednak Reprezentacyom gminnym prawo wniesienia zażalenia do Wydziału krajowego, który rozstrzyga ostatecznie.

C. k. Namiestnictwo i Wydział krajowy zarządza, aby działalność urzędów państwowych i autonomicznych, o ile ona dotyczy przyłączonych gmin i obszarów dworskich jak najspieszniej przekazaną została gminie m. Krakowa w zakresie, statutem teje gminy określonym.

C. k. Namiestnictwo zarządzi również, aby w miejsce c. k. władz państwowych, właściwych dotychczas dla gmin i obszarów dworskich do m. Krakowa przyłączonych, czynności odnośne objęły c. k. władze państwowe właściwe dla miasta Krakowa.

Wydział krajowy wyda odpowiednie zarządzenie, aby majątek i dobro gminne przez gminy w całości do m. Krakowa przyłączone temuż miastu inwentarycznie oddane zostały.

Art. XV.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. XVI.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

